Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL X Nr. 53 | VINERI 19 NOIEMBRIE 1954 | 4 PAGINI, 25 BANI

Pămîntul de aur

Multe nenorociri le pricinuia locuitorilor din Polesie rîuleţul Ippa. Şerpuind printre hăţişurile seculare, el inunda uriaşe întinderi de pămînt roditor, lăsînd bălţi şi bulboane. Colhoznicii din Polesie au hotărît să îmblînzească Ippa. Le-au venit în ajutor oamenii de ştiinţă, inginerii, tehnicienii staţiilor de ameliorare a păşunilor, staţiilor de excavatoare şi de maşini şi tractoare.

In scurt timp, mecanizatorii au îndreptat, au curăţat şi au adîncit albia rîului pe aproape 100 km, au săpat canale magistrale, canale colectoare şi de asanare. Pentru reglementarea nivelului apei, pe rîu se creează un sistem de ecluze.

Lucrările din albia principală a rîului Ippa se apropie de sfîrşit. Pe vreo 17.000 ha, s-au şi scurs apele stătute. De pe fostul plaur, unde se cuibăreau gîştele sălbatice, colhoznicii string cîte 150—180 puduri de cereale şi cîte 350—400 chintale de cartofi la hectar. Sfecla de nutreţ dă peste 400, iar varza pînă la 500 chintale la hectar.

La cîţiva kilometri de aici, pe tărmul rîului Tremlia, în primăvara aceasta au început lucrări de asanare de şi mai mari proporţii. Aici vor fi smulse plaurului 26.000 ha de turbării.

La lucrările de asanare, participă 20 staţiuni de maşini şi de ameliorare a păşunilor şi 200 detaşamente de ameliorare create pe lîngă S.M.T.-uri. In actualul sezon de lucrări, oamenii au zmuls bălţilor 40.000 ha de turbării roditoare. Mare parte din acest teren e semănat cu grîu şi secară de toamnă iar pentru semănăturile din primăvara viitoare, se ară noi întinderi de turbării.

Valorificarea mlaştinilor cu turbării din Belorusia va aduce corective serioase structurii economiei colhoznice. Colhoznicii vor putea spori astfel de peste două ori şeptelul faţă de anii dinainte de război. Cu destul de puţină muncă, aici se pot stringe anual mari cantităţi de plante furajere. Arturile fruntaşe cosesc cîte 100 şi chiar mai multe chintale de fîn la hectar de pe terenurile cu turbă. Numeroase colhozuri au mărit de 5—6 ori suprafeţele cultivate cu cînepă.

Colhoznicii beloruşi nutresc un vis minunat: să-şi împrejmuiască satele cu grădini, să transforme toate mlaştinile în văi înfloritoare cultivate nu numai cu grîne, ci şi cu meri, peri, pruni şi vii... Oamenii de ştiinţă se străduiesc să creeze soiuri de pomi fructiferi care să crească şi să rodească bine pe solurile acestea cu turbă.

Televiziune în culori

Nu de mult, în partea de sud-vest a Moscovei, unde se află vestitul turn al academicianului Şuhov, s-a înălţat încă un turn, încununat de o antenă ajurată.

Locuitorii Moscovei cunosc de multă vreme turnul lui Şuhov. In anul 1938, emisiunile de televiziune transmise de antena acestui turn au fost recepţionate întîia dată în locuinţe, în casele de cultură şi la colţurile roşii din Capitală. Erau primele emisiuni ale centrului de televiziune din Moscova.

De atunci, au trecut şaisprezece ani. Astăzi, televiziunea s-a înrădăcinat adînc în viaţa locuitorilor din Moscova şi împrejurimi.

Zilele trecute, în oraşul şi regiunea Moscova televizoare speciale de control au recepţionat semnalele antenei din turnul cel nou. Cu asta îşi începe activitatea centrul de televiziune tehnicolorâ.

Pentru prima oară, figurile craiculuî şi ale artiştilor de la Studioul central de televiziune au apărut pe ecran nu în tonalităţile obişnuite de alb şi negru, ci în coloritul lor viu, natural. Pe toate ecranele de televiziune, s-a realizat o imagine clară, vie, colorată.

Au fost redate minunat, la aceste emisiuni, şi culorile filmelor tehnicolore.

In prezent, pictorii şi decoratorii de la Studioul central de televiziune lucrează la montarea viitoarelor emisiuni. Televiziunea tehnicolorâ le deschide posibilităţi uriaşe.

Tehnica obţinerii de imagini colorate este cu mult mai complicată decît aceea folosită în televiziunea cu tonuri de alb şi negru. Centrul de televiziune din Moscova şi-a însuşit sistemul de suprapunere succesivă a culorilor de bază: roşu, albastru, verde. Antena emiţătorului trimite aparatelor de recepţie la sutimi de secundă semnale pentru fiecare din aceste trei culori în parte.

In prezent, în diferite raioane din oraşul şi regiunea Moscova, au fost instalate aparate experimentale de televiziune tehnicolorâ, cu ajutorul cărora se face studiul şi reglarea noii aparaturi.

Spre mijlocul anului 1955, la Moscova se va termina construcţia unui mare emiţător de televiziune tehnicolorâ, de unde se vor transmite nu numai programe de concert, ci şi spectacole.

Transportul Moscovei

Moscova, capitala U.R.S.S., se întinde pe uriaşa suprafaţă de peste 30.000 de hectare. A trecut de mult vremea cînd „porţile" oraşului erau barierele Tverskaia, Butirskaia, Kalujskaia, Preobrajenskaia şi altele. In anii Puterii Sovietice, oraşul şi-a lărgit mult suprafaţa. Pentru a străbate Moscova de la un cap la altul, trebuie să parcurgi 15 şi uneori chiar 20—25 kilometri. Astăzi, acest drum poate fi străbătut cu destulă uşurinţă. De la Sokolniki pînă la Parcul Central de Cultură şi Odihnă „M. Gorki", ajungi cu metroul în 17 minute. Din Izmailov, poţi ajunge la gara Kievski în 22 minute, de la gara Kievski pînă la gara Belorusski, în 10—11 minute.

In primăvara acestui an s-a deschis circulaţia neîntreruptă pe marele inel al metroului. Noul traseu are o întindere de 20 kilometri şi leagă toate liniile radiale existente. El trece prin 18 raioane ale Capitalei şi pe la şapte gări. Un tren al metroului, urmînd circuitul marelui inel, face 12 opriri, trece de patru ori pe sub albia rîului Moscova şi ajunge după 30 de minute la locul de plecare.

Calea ferată subterană a Moscovei este mijlocul cel mai rapid şi mai comod de transport. Vagoanele albastre ale trenului subteran aleargă pe sub pămînt cu o viteză de 65 kilometri pe oră. La orele de aglomeraţie trenurile se succed la intervale de cîte 105 secunde. Trenurile metroului transportă zilnic aproape 2,5 milioane de oameni. In ce priveşte proporţiile transportului de pasageri, metroul din Moscova a depăşit cu mult căile ferate subpămîntene din Londra, Paris şi New-York.

Mijloacele de transport ale capitalei Uniunii Sovietice sînt foarte variate. Oricine vine pentru întîia oară la Moscova rămîne uimit de şuvoiul uriaş de maşini care străbat oraşul în cele mai felurite direcţii. Pe strada Gorki, pe Sadovoe Kolţo, pe Ohotnîi Riad, pe şoseaua Leningrad şi pe alte magistrale reconstruite ale oraşului, automobilele circulă pe cîteva rînduri şi aproape într-un torent nesfîrşit.

Liniile tramvaielor care deservesc raioanele mărginaşe sînt complete de cele ale troleibuzelor. Prima linie de troleibuz, lungă de 7 kilometri, a fost construită la Moscova în anul 1933. In prezent, liniile de troleibuze ale Moscovei au o lungime de aproape 300 kilometri.

Şi autobuzele joacă un mare rol în deservirea populaţiei oraşului Moscova. Pe magistralele Capitalei, circulă zilnic aproape 1.200 autobuze „Z.I.S.-155". Faţă de anii de dinainte de război, parcul de autobuze al Capitalei a crescut de două ori. Ele circulă pe 85 de itinerarii, înlăuntrul şi în afara oraşului.

De mare popularitate se bucură autotaxiurile, mijloc confortabil de transport, care pot fi folosite fără întrerupere, ziua şi noaptea. Cele peste 20 puncte de dispeceri, de unde se poate chema taxiul, sînt situate în cele mai diferite locuri ale oraşului. Zilnic, la serviciile taxiului recurg aproape 100.000 de oameni.

In fiecare zi, locuitorii Moscovei şi oaspeţii ei economisesc milioane de ore, datorită rapidităţii şi bunei organizări a transportului orăşenesc. Grija faţă de oameni, de sănătatea lor, de confortul lor — acesta este principiul după care se călăuzeşte în munca sa marea armată de lucrători din transporturile oraşului Moscova.

Discursul

Boris Polevoi

Din dimineaţa aceea de iarnă, cînd după doi ani de luptă prin păduri partizanii ieşiseră în întîmpinarea trupelor noastre şi Anna Mihailovna Suvorova, păşind în mijlocul coloanei, zări deodată, printre pinii înzăpeziţi, soldaţii noştri, — din acea zi atît de îndepărtată, această femeie în vîrstă, calmă şi sigură de ea nu se mai emoţionase atît de mult ca acum, aşteptînd dintr-o clipă la alta să i se dea cuvîntul.

La drept vorbind, emoţia ei nu era cu nimic justificată. Atît în colhoz, cît şi în întregul raion, Suvorova trecea de multă vreme drept omul căruia nu i-a tors maică-sa pe limbă. Aceia dintre lucrătorii din raion şi regiune care păcătuiau prin necunoaşterea treburilor colhoznice sau prin neatenţie faţă de problemele cultivării inului, se cam temeau de această femeie dreaptă, puţin cam dură şi de observaţiile ei ascuţite, necruţătoare. Astfel era ea cunoscută pe meleagurile natale, atunci cînd era vorba de treburi gospodăreşti, prea bine ştiute. Pe cînd acum, era vorba de o conferinţă, la care vor sosi delegaţi din întreaga ţară. Aici va avea loc o discuţie importantă, despre lucrurile cele mai simple şi în acelaşi timp cele mai complicate, despre ceea ce o interesa profund nu numai pe Suvorova, nu numai pe consătenii ei din colhozul „Marea cotitură", ci şi pe oamenii din lumea întreagă. Şi auzind că ar fi posibil să i se acorde cuvîntul la această conferinţă, Suvorova simţi, deodată, o emoţie atît de puternică, ca şi cînd ar fi trebuit să vorbească tuturor popoarelor în acelaşi timp.

Cei din comitetul raional au primit cu mirare mărturisirea ei, iar apoi au început s-o liniştească, promiţîndu-i c-o vor ajuta la alcătuirea cuvîntării. Şi într-adevăr, înainte de plecare, Suvorova primi cinci pagini bătute cu grijă la maşină. Ele cuprindeau tot ce era necesar: şi enumerarea marilor nenorociri provocate de năvala fasciştilor în ţinutul lor, şi o mulţime de exemple care vorbeau despre renaşterea satelor şi a oraşelor din ruine, în ultimii ani. Acolo se aflau şi cifre elocvente şi cuvinte potrivite despre război şi despre pace. Toate acestea i-au mers Suvorovei la inimă; erau scrise într-un limbaj frumos, cult. Ea inclase în text cîteva date luate din viaţa colhozului „Marea cotitură" şi se liniştî cu totul.

Dar la conferinţă, în mijlocul delegaţilor pe care nu-i mai întîlnise pînă atunci şi pe care îi recunoştea mereu după fotografiile apărute la vremea lor în ziare şi reviste, neliniştea puse din nou stăpînire pe ea. Iată în faţa cui trebuie să vorbească! Chiar după ce ascultă primele discursuri, Suvorova simţi o oarecare nelinişte, gîndindu-se la textul pe care avea să-l citească. Faptele cuprinse în cuvîntare erau bine alese şi ordonate în chip corespunzător, dar parcă mai lipsea ceva.

Conducătorul delegaţiei, de profesie inginer-constructor, auzindu-i îndoielile, îi spuse rîzînd:

— Prea scumpă Anna Mihailovna, după cum se ştie nu există o limită a perfecţiunii.

Cu toate acestea, el nu se duse la masă şi în timpul pauzei revăzură împreună, în holul pustiu al hotelului ce-i găzduia, textul cuvîntării. Dar nici asta nu i se păru suficient. O senzaţie ciudată, puţin înfricoşătoare, că va trebui să vorbească nu numai acestor oameni care au umplut sala, ci întregii omeniri, n-o părăsea. Şi Suvorova o înduplecă pe colega şi vecina sa de cameră, o învăţătoare bătrînă, să renunţe în aceea seară la spectacolul de la MHAT, pentru care aveau bilete cumpărate şi să mai lucreze împreună la cuvîntare.

Pînă la căderea nopţii, sorbind mereu din paharele cu ceai tare au cîntărit şi stilizat fiecare frază. Invăţătoarea experimentată însemnă pe marginea paginilor chiar şi locul unde era nevoie de o subliniere de ton, corespunzătoare. După aceea, punîndu-şi ochelarii pe nasul ei scurt, cîrn, Suvorova îi citi vecinei sale cu o deosebită expresivitate cuvîntarea născută cu atîtea eforturi. Invăţătoarea o asculta gînditoare, cu capul înclinat într-o parte. Cînd lectura luă sfîrşit, ea anunţă triumfător: „Excepţional, nota cinci". Cuvîntarea era într-adevăr pe cinste.

Şi totuşi, acum, cînd presedintele anunţă că în curînd avea să-i fie acordat cuvîntul, Suvorova era foarte emoţionată. Se apropia un eveniment important, nemaicunoscut, ceva aşteptat de mult şi totuşi parcă de prea puţină vreme, ceva care promitea emotii neîntîlnite. Sentimentele pe care le încerca în acele momente îi aminteau, nu se ştie de ce, clipele în care, ieşind din pădure, ea zărise prima coloană de ostaşi sovietici. Atunci, în loc să alerge în întîmpinarea acelora care îi erau atît de dragi şi pe care îi aşteptase atît, ea se lipi de un pin, simţind că o părăsesc puterile şi nu putu face altceva decît să urmărească de departe revederea emoţionantă dintre partizanii şi ostaşii sovietici.

Acum, ea nu auzea ce spunea oratorul, nu înţelegea de ce aplauze scurte întrerupeau mereu cuvîntarea lui. Ea ba îşi scotea, ba îşi punea ochelarii, ba răsfoia paginile cuvîntării, ba începea s-o citească din nou. I se părea că vecinii i-au observat emoţia şi pentru a-şi ascunde tremurul mîinilor, apăsa cu putere palmele de genunchi. Si bineînţeles, îi scăpă clipa cînd tribuna deveni liberă. Glasul preşedintelui, după cum i se păru ei, anunţă pe neaşteptate:

— Dau cuvîntul Annei Mihailovna Suvorova, preşedintele colhozului „Marea cotitură".

Liniştindu-se brusc, Suvorova se ridică fără grabă, îşi strînse cu grijă însemnările, luă locul în care îşi ţinea ochelarii, răspunse la strîngerea de mînă discretă a vecinei sale — învăţătoarea — şi se îndreptă spre tribună păşind cu demnitate, fără grabă. Două ordine ale Steagului Roşu — pentru merite în timpul războiului şi pentru muncă paşnică, — lovindu-se unul de celălalt în ritmul paşilor, sunau încetişor pe pieptul ei.

Simţind o siguranţă crescîndă, îşi aşeză textul în faţă şi privi liniştită sala. Suferind de un prezbitism acut, ea nu putea distinge primele rînduri. In schimb, rîndul al 17-lea unde se aflau membrii delegaţiei din care făcea şi ea parte, îl vedea cît se poate de clar: îl descoperi pe inginerul ai cărui ochi priveau cu o deosebită atenţie de după ochelarii strălucitori, observă chipul plin de bunătate al învăţătoarei, pe care se citea o expresie de aşteptare emoţionantă şi înţelese că bătrîna e neliniştită din pricina ei. Zîmbind cu multă încredere, adresîndu-se parcă doar acestei învăţătoare mici, uscăţive şi nu sălii întregi, ea începu:

— Tovarăşi!

Cuvîntul a răsunat cu o deosebită putere. Invăţătoarea din rîndul al 17-lea dădu aprobativ din cap, tot aşa cum, probabil, dădea din cap în clasă, în timp ce asculta pe un elev silitor. Acum, mîinile Suvorovei deschiseră cu o mişcare obişnuită tocul pentru ochelari.

Şi deodată, degetele care scotoceau cu febrilitate tocul de piele al ochelarilor, înţepeniră. Pe chipul oratoarei, atît de calm cu o clipă în urmă, apăru un zîmbet ciudat.

— Tovarăşi! — repetă Suvorova. Şi acest cuvînt răsună acum ca o întrebare, exprimînd nedumerire şi frică. Mîinile ei tot mai continuau să se joace cu tocul gol. Ochelarii lipseau. Probabil că i-a uitat acolo, în rîndul al 17-lea, sau poate i-a pierdut în drum spre tribună.

Ea zărea vag foile de hîrtie de pe pupitru. In loc de litere, oricît de atent încerca să privească, ochii nu deslueau decît rînduri neclare, dezlînate, întunecoase. Gîtul şi spatele Suvorovei se umeziră, picioarele i se muiară. In liniştea încordată ce se aşternu, ordinele de pe pieptul ei sunau încetişor, lovindu-se unul de altul. Acest sunet usor i se părea acum colhoznicei a fi mult prea puternic, aidoma sunetului de clopot, şi cu o mînă tremurătoare ea îşi strînse ordinele la piept.

Sala aştepta. Invăţătoarea, care stătea rezemată de spătarul scaunului, într-un rînd îndepărtat păli şi se avîntă spre vecinul din faţă, ca şi cum era gata să sară în ajutorul prietenei sale. Prin sticlele ochelarilor ochii conducătorului delegaţiei sclipeau neliniştiţi. Iar Suvorova se gîndea: „Ce-am făcut! Am îngropîntat cuvîntarea! Am făcut de rîs delegaţia, am lignit pe toţi acei care m-au trimis să vorbesc, de la această tribună, despre sentimentele şi gîndurile lor. Ce să fac?! Să plec?... Ochelari blestemaţi!"

Ea aruncă o privire disperată preziduiui. Fără ochelari distingea vag contururile feţelor şi i se părea că observă pe aceste chipuri o deosebită iritare. Ce ruşine, doamne! De m-ar înghiţi pămîntul, de-aş dispare!...

Şi deodată, din rîndurile preziduiui, ajunse pînă la ea un glas plin de bunăvoinţă, de simpatie, care aparţinea după cum ghici ea, unui cunoscut scriitor cu păr de argint şi cu faţa de adolescent, de băieţandru aproape, care prezidase şedinţa de dimineaţă:

— De ce te sfieşti, Anna Mihailovna? Spune tot ce ai pe suflet.

Şi pentru că omul acela necunoscut îi spuse pe nume şi pentru că glasul său era cu totul obişnuit, Suvorova se liniştî brusc: la drept vorbind, ce s-a întîmplat? Doar în această sală minunată, plină de strălucirea uriaşelor candelabre de cristal, la umbra coloanelor majestuoase se aflau oameni sovietici, care nu se deosebesc prin nimic de ea. Oare n-are ce să le spună lor, oamenilor preocupaţi în aceeaşi măsură ca şi ea de soarta păcii?.

— Mi s-au rătăcit ochelarii naiba ştie pe unde, spuse dînsa zîmbind stînjenită şi trei microfoane prinzînd cuvintele, le-au amplificat, le-au transmis sălii, le-au înregistrat pe bandă, răspîndindu-le în eter.

— Ei bine, voi vorbi asa, fără hîrtii... Voi, tovarăşi, să mă iertaţi...

Ce înseamnă acel zgomot scurt, care s-a rostogolit deodată prin sală; s-a rostogolit şi a amuţit? Suvorova îşi priveşte tovarăşii din delegaţie. Ochelarii constructorului nu mai strălucesc; el stă aplecat, ţinîndu-şi capul în palme, iar învăţătoarea îşi mişcă uşor buzele, de parcă ar vrea să-i şoptească ceva. „Suferă" — îşi zise Suvorova. Acest lucru, însă, n-o mai sperie de loc. Lucrul principal a fost făcut — a fost spartă tăcerea, a fost rostită prima frază — şi ea are despre ce să vorbească.

— Cine sînt eu şi de ce mă aflu în faţa voastră, tovarăşi? Sînt preşedintele unui colhoz fruntaş, aşa s-a spus aici. E adevărat. Şi o priceputâ cultivatoare de in? Şi asta-i adevărat. Dar acesta-i oare lucrul principal? Principalul constă în aceea că am văzut multe în viaţă. Folosind un cuvînt din bătrîni, sînt o vădană. Soţul meu a pierit luptînd ca partizan, fiul meu mai mare a fost ucis pe front, iar singura mea fiică a pierit în robia fascistă. Au luat-o cu ei şi nu s-a mai întors. Şi unde a pierit, nu ştiu. Unii spun că şi-ar fi făcut seama pe drum, în timp ce era dusă pe meleaguri străine, alţii că ar fi fugit din eşalon şi ar fi fost împuşcată. Sînt o vădană peste care au trecut multe nenorociri, — iată cine vă spune, tovarăşi, toate acestea! Dar cine oare ştie mai bine ca mine, ce înseamnă război şi ce aduce el, blestematul, oamenilor!

Suvorova se opreşte pentru o clipă şi cu dosul mîinii îşi şterge buzele fierbinţi, umede. In sală e liniste. Conducătorul delegaţiei stă tot asa, încovoiat, dar învăţătoarea nu mai încearcă să-i şoptească nimic. Ea continuă s-o observe cu atenţie, şi a început să dea, aprobator, din cap. Colhoznica îi zîmbeşte cu duioşie. In suflet i s-a aşternut o mare liniste ca şi cum în faţa ei s-ar afla oameni pe care-i cunoaşte, care au crescut odată cu ea, sau care s-au născut sub ochii ei.

— Oare numai eu sînt în situaţia asta? Uite colo, în delegaţia noastră se află o învăţătoare emerită — Preobrajenskaia Vera Nikolaevna. Unicul ei fiu, Kostia, adică Konstantin, a pierit la Kerci. Iar alături de ea stă tovarăşul Blajenov, constructor-laureat. In timpul evacuării i-a murit toată familia de tifos. Oare puţini ca el sînt printre noi, oameni care au avut socoteli, ca să zic aşa, personale, cu războiul, afară de cele obşteşti, de stat. Nu i aşa, tovarăşi?

Şi sala uriaşă inundată de lumini răspunse deodată acestei femei mici de statura, voinice şi în vîrstă, cu un şuvoi de aplauze tot atît de puternice, aprobative, ca şi adunarea colhoznicilor, care răspundea deobicei în acest chip conducătorului său încercat. Şi ca şi cum s-ar afla la ea acasă, în timpul unei adunări colhoznice, Suvorova conchise cu plăcere.

— Păi vedeţi, aşa şi este. Pe cine n-a atins războiul! — Un lucru principal e că el ne-a îndepărtat de la munca noastră, ne-a rupt de la treburile noastre, ne-a stricat viaţa. Şi ce viaţă!...

Ia ascultaţi, tovarăşi, cum am trăit noi în regiunile noastre păduroase, înainte de revoluţie şi după revoluţie. Şi Anna Mihailovna depănă cu îndemînare firul unor amintiri de neuitat.

Operatorii de cinematograf au aprins reflectoarele. Şi fie din pricina luminii puternice, fie din pricina contactului strîns care se stabilise între ea şi auditori, fie din pricina gîndurilor care o năpădeau, Suvorova stătea întinerită la tribună, aplaudînd bucuroasă partidul ei drag şi i se părea că în sală sute de păsări albe băteau din aripi. Işi simţea sufletul liniştit, vesel. Şi adresîndu-se tuturor acestor oameni, care au înţeles-o atît de bine, fiindcă nutreau aceleaşi vise ca şi dînsa, ea continuă cu un ton cu totul familiar:

— Dar de ce spun toate aceştea, tovarăşi? Pentru că mai există pe lume imperialişti, care vor să ne răpească viaţa fericită de astăzi. Iată de ce! Hitler — ciinele, era destul de puternic; toată Europa a călcat-o cu tancurile sale, iar de la noi, iertaţi cuvîntul tare, nu s-a ales nici măcar cu obiele murdare. Şi de frică s-a otrăvit, ca un şobolan lihnit, acolo, undeva în vizuina sa... Mulţi au spus aici: „Noi sîntem un popor paşnic". E adevărat, aşa este. Şi avem de toate. Nu ne trebuie nimic din ce-i străin. Şi bucuria noastră este să vedem cum înfloreşte pămîntul.

Tovarăşi, într-una din zile am plecat pe cîmp, vara, cu docarul meu; nu folosesc maşină, drumurile la noi sînt încă proaste şi călătoresc cu docarul... Am plecat, iar pe atunci tocmai înflorea inul. Vă puteţi închipui cum e inul nostru? Vestit! Dar ştiţi cum înfloreşte el? Cerul e albastru şi cîmpiile de asemenea. Nu poţi deosebi cerul de pămînt. Am respirat mai adînc şi mă gîndeam: „Priveşte, Anna, asta-i munca ta, mîndria ta, fericirea ta..." Doamne, cît e de minunat! Iar dincolo de cîmpurile de in, pe un deluşor se află colhozul. După război, noi l-am reconstruit, după plan. Casele sînt aşezate pe două rînduri, una lîngă alta şi avem tot ce ne trebuie, fermă, graid, club, creşă şi totu-i nou, nouţ. Grinzile nu s-au svîntat încă, parcă ar fi unse cu miere... Tot privesc şi mă gîndesc: „Oare va veni din nou, aici, războiul şi din toate acestea se va alege praf şi pulbere şi oare din nou ierburile pe aceste cîmpii, vor avea culoarea roşie, iar în loc de case vor rămîne doar ruine?".

Nu m-am înfricoşat din cauza asta, tovarăşi. Nicidecum. Dar m-am simţit cuprinsă de furie. Noi sîntem oameni paşnici şi urîm războiul, blestemat fie el! Insă nu ne temem de el, nu! Vă rog să mă credeţi. Vă vorbeşte văduva unui partizan, mama unui ostaş omorît sub zidurile Stalingradului, vă vorbeşte, tovarăşi, o fostă partizană.

Dar de ce vă spun despre toate acestea? Pentru că lui Hitler i-am sucit gîtul, iar alţii se şi grăbesc să-i ia locul. Li-e drag, precum se vede, să devină împăraţii lumii. Să ţină minte că noi i-am venit singuri de hac lui Hitler şi bandei sale. Iar acum ce puteri mari avem noi, oamenii paşnici: şi chinezi, şi polonezi, şi cehi şi romîni şi unguri. Oare-i poţi număra pe toţi! Se zice că sîntem aproape un miliard şi cîte mîini prietenesti ni se întind din toate părţile!... Aşa că ei, acolo, în birourile lor, ar face bine să socotească puţin şi să-şi frămînte creierii asupra cui vor ei, nemernicii, să ridice mîna şi cum se vor termina toate acestea pentru ei...

Suvorova se uită la ceas. Pe chipul ei atît de emoţionat, ce exprima o nobilă pasiune, apăru deodată o expresie de sfială.

— Am spus tot, tovarăşi, ce să mai adaog? Să luptăm prin fapte pentru pace...

Pentru o clipă se lăsă tăcere, o tăcere atît de adîncă încît toată lumea a auzit foşnetul unor hîrtii. Suvorova strîngea foile pe care se afla discursul nerostit. Apoi, asemenea unui tunet, izbucniră aplauzele puternice, unanime, aplauze cum nu le auziseră încă niciodată participanţii la conferinţă.

Cînd Suvorova, aşezîndu-se la locul ei, îşi puse ochelarii şi totul din juru-i se lumină brusc, inginerul cel sever, în care încă nu îndrăznea să privească se aplecă spre ea şi îi şopti:

— De aş fi în locul dumitale, Anna Mihailovna, aş urca întotdeauna la tribună fără ochelari. Da, da, fără ochelari!

Călătorind prin U.R.S.S.

Ermitaj

Acad. ŞT. MILCU

S-a spus pe drept cuvînt că Leningradul este pentru arhitecţi un fel de muzeu în aer liber.

Clădirile oraşului ilustrează istoria construcţiilor în decurs de două veacuri şi jumătate. Fiecare cartier, fiecare stradă stă mărturie a unui trecut glorios, mai depărtat sau mai apropiat de vremea noastră.

Leningradul este de asemenea bogat în muzee de artă, ştiinţă şi tehnică. Cele mai cunoscute muzee de artă sînt Ermitaj-ul şi Muzeul Rus. In primul muzeu sînt expuse operele de sculptură şi pictură ale artiştilor străini, în cel de-al doilea ale maeştrilor ruşi.

Colecţiile acestor muzee prezintă un extraordinar interes pentru istoria artei şi culturii ruse şi mondiale. In fiecare din aceste muzee se găsesc opere reprezentative ale picturii din diverse epoci.

Să ne închipuim împreună în masa celor zece mii de oameni care vizitează în fiecare duminică muzeul Ermitaj. Străbatem numeroase săli cu nenumărate capodopere ale picturii universale. Numai arta italiană ocupă 30 de încăperi, din cele cîteva sute ale muzeului. Poţi rămîne minute sau ore, poţi reveni zile şi săptămîni de-a rîndul să admiri şi să te instruieşti privind tablourile lui Boticelli, Leonardo da Vinci şi ale elevilor săi, ale lui Rafael, Corregio, Andrea del Sarto, Tizian, Tintoretto...

Curînd îţi dai seama că tablourile maeştrilor şcolii italiene au fost numai începutul, că ele reprezentau numai un sector al acestui muzeu uriaş, posesor a două milioane de exponate. Apar pe rînd, grupate pe şcoli şi secole, maeştrii picturii olandeze, flamande, spaniole, franceze, germane şi ruse.

Cele mai ilustre nume ale picturii din toate timpurile le întîlneşti repetate în numeroase tablouri. Astfel, se află aici nu mai puţin de 41 de tablouri de Rubens şi 25 de tablouri de Rembrandt.

Intr-una din camerele a căror ferestre se deschid în piaţa Palatului de Iarnă regăseşti pe marele Repin.

Dar muzeul nu are numai o secţie europeană de artă. Există de asemenea o mare colecţie de artă chineză; nu mai puţin de 16 săli îi sînt rezervate. Alături de arta chineză este reprezentată şi arta altor popoare de veche cultură din Asia, îndeosebi a poporului indian.

Iubitorul de ţesături rare poate admira în Ermitaj una din cele mai bogate colecţii de gobelinuri. O galerie de aproximativ 50 m. este tapisată cu gobelinuri din secolul al XV-lea.

In Ermitaj se mai găsesc şi alte secţiuni care cer o pregătire specială din partea vizitatorilor, — cum este secţia de preistorie şi de istorie veche.

Este expus şi material istoric mai recent, cum ar fi acela din sala tronului, a trofeelor sau sala de malachit. Frumuseţea acestei săli este unică. In ea sînt expuse numeroase obiecte executate din malachit — o rocă vulcanică de culoare verde, care se găseşte în Urali. Armonizarea verdelui malachit cu albul şi aurul diverselor ornamentaţii şi parchetul înflorit, dau o înfăţişare somptuoasă şi feerică acestei săli.

In Ermitaj poate fi văzută şi o colecţie unică în lume — tezaurul ţarilor. Acest tezaur cuprinde zeci de kilograme de aur şi pietre preţioase de tot felul, distribuite în coroana ţarilor şi în cele mai variate podoabe şi obiecte de artă.

Un spectacol, poate nu mai puţin interesant, îl oferă străinului miile de oameni de toate vîrstele, în care domină tineretul, care aşteaptă ora deschiderii Ermitaj-ului. Nu rareori mi s-a părut că feţele celor ce privesc sînt tot aşa de interesante ca şi imaginile tablourilor.

Cu regret am parcurs ultimele săli, care prevesteau terminarea vizitei noastre. Ziua era pe sfîrşite, apele Nevei, cu reflexe plumburii, curgeau liniştite spre Golful Finic. Pe celălalt mal se vedeau în continuare nelămurite, clădirile Academiei, profilul „spilului" — biserică din fortăreaţa Petropavlovsk, iar în partea opusă se întindea grandioasă piaţa Palatului de Iarnă, pe ale cărei pietre sînt inscrise cu sînge faptele eroice ale proletariatului rus.

Coborînd în stradă, am avut impresia că din multe puncte de vedere vizita mea nu s-a terminat, ci se continuă într-un alt chip.

Pe străzile marelui oraş, am înţeles şi mai bine sensul profund al construcţiilor grandioase, săvîrşite de oamenii sovietici, planurile lor îndrăznete, visul şi sacrificiul a generaţii de gînditori şi luptători, transformat în realitate, prin Revoluţia din Octombrie.

Pe teme sportive

Fotbaliştii sovietici peste hotare

Niciodată legăturile internaţionale ale mişcării de cultură fizică şi sport din U.R.S.S. nu au fost atît de largi ca în acest an. Sportivii sovietici au primit în ţara lor vizita a peste 130 delegaţii, şi, la rîndul lor, au făcut zeci şi zeci de deplasări evoluînd pe terenurile de sport din diferite ţări ale lumii.

In sezonul trecut, fotbaliştii sovietici au susţinut 50 de meciuri internaţionale şi cifra aceasta constituia un record în istoria fotbalului din U.R.S.S. Anul acesta, însă, numărul întîlnirilor internaţionale ale fotbaliştilor atinge o cifră şi mai impresionantă. Pînă acum, echipele U.R.S.S. au evoluat de 64 de ori în compania formaţiilor de club şi a reprezentativelor străine. Pînă la sfîrşitul anului, această cifră va fi mult întrecută, dat fiind că numeroase echipe sovietice întreprind turnee în străinătate şi mai au în program o serie de importante întîlniri.

O trecere în revistă a disputelor susţinute de sportivii sovietici cu fotbaliştii de peste hotare scoate în evidenţă însemnatul progres înregistrat de această disciplină sportivă în U.R.S.S. şi demonstrează clar creşterea măiestriei fotbaliştilor sovietici. Se mai poate adăuga de asemenea că, din cele 62 meciuri internaţionale, sportivii sovietici au cîştigat 46, au terminat 7 la egalitate şi au pierdut numai 9. Fotbaliştii sovietici au înscris în poarta adversarilor lor 209 goluri faţă de 61 primite. Este un raport de aproape 4 goluri înscrise de meci faţă de mai puţin de unul primit.

Reprezentativa Uniunii Sovietice a repurtat un succes strălucit în meciul cu echipa Suediei (recenta învingătoare a echipei Austriei, clasată pe locul 3 la campionatele lumii) pe care a învins-o cu scorul categoric de 7—0. Cu un rezultat de egalitate a luat sfîrşit meciul cu echipa R. P. Ungare (1—1) iar întîlnirea dintre reprezentativele secunde ale U.R.S.S. şi R. P. Ungare s-a încheiat cu 3—0 în favoarea fotbaliştilor sovietici.

Anul acesta, pe terenurile de fotbal din U.R.S.S. au evoluat echipe puternice cum ar fi „Gironde" (Franţa) „Vorwärts" (R. D. Germană), „Wiking" (Danemarca), reprezentativa R. P. Bulgaria, reprezentativa Varşoviei, reprezentativa Finlandei, fosta campioană a Angliei, echipa Arsenal din Londra.

Odată sfîrşit campionatul de fotbal al U.R.S.S., cele mai bune echipe sovietice au întreprins lungi turnee la invitaţia organizaţiilor sportive din diferite ţări. Strălucit au evoluat dinamoviştii din Moscova în turneul făcut în Franţa şi Elveţia. Din cele 5 meciuri susţinute, ei au cîştigat 4 încheind unul la egalitate. Printre învinşii echipei Dinamo se numără puternicele formaţii franceze Gironde (0—3), Lille (1—2), Reims-Racing (0—1) ca şi reprezentativa Elveţiei, care a cedat în faţa formaţiei sovietice cu scorul de 0—4. In total, dinamoviştii au marcat 11 goluri faţă de 2 primite. Este un bilanţ excelent al echipei campioane a U.R.S.S.

Spartak Moscova a învins cu 7—0 echipa campioană a Belgiei Anderlecht, cu 3—1 echipa Liège şi cu 2—1 echipa engleză Arsenal.

Jucînd în Polonia, Dinamo Kiev a cîştigat (5—3) întîlnirea cu Wioklars Lodz şi a terminat nedecis (1—1) cu echipa Gwardia. Zenit Leningrad, în cadrul turneului din R. Cehoslovacă a întrecut cu 2—0 formaţia fruntaşă a clasamentului, Spartak Sokolovo-Praga.

Pe terenurile din Siria, fotbaliştii sovietici au entuziasmat spectatorii prin jocul lor minunat. Torpedo a cîştigat toate cele trei meciuri susţinute, reuşind un scor total excepţional: 21—1. Vom aminti că în toamnă, Torpedo Moscova a învins cu 4—0 reprezentativa de fotbal a Finlandei şi că performanţa sa a fost ulterior repetată de echipa Spartak Minsk, care a reuşit acelaşi scor.

Turneul în străinătate al echipelor sovietice a adus o şi mai mare popularitate mişcării sportive din U.R.S.S. Fotbaliştii Uniunii Sovietice au fost întîmpinaţi cu prietenie şi dragoste, fiind ovaţionaţi pentru jocul lor măiestru. In Franţa, în Elveţia, în Belgia, în Anglia etc. au avut loc în cinstea fotbaliştilor sovietici întruniri, recepţii, banchete. Toate acestea arată din nou marea simpatie de care se bucură solii sportivi ai poporului sovietic, care aduc pretutindeni dorinţa de pace şi de prietenie a Statului Socialist, demonstrînd năzuinţele paşnice ale poporului lor, dornic să trăiască în înţelegere cu toate popoarele lumii.

VALERIU CHIOSE

Reprezentativa de fotbal a Uniunii Sovietice

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

Un imn al luptei oamenilor simpli

LUCIA STURDZA-BULANDRA
Artistă a Poporului din R.P.R.

Din repertoriul actualei stagiuni a Teatrului Municipal face parte și piesa scriitorului ucrainean Iaroslav Galan, „Dragoste în zori de zi", care se reprezintă cu succes pe scena acestui teatru.

Valoroasa lucrare dramatică a lui Galan a fost jucată cu mare succes pe numeroase scene din Uniunea Sovietică, apoi la Moscova, mai întîi de trupa teatrului „Taras Șevcenko" din Harkov, pe urmă de ansamblul teatrului „Mossoviet" și acum, recent, de teatrul „MHAT".

Talentul viguros, plin de pasiune, al lui Iaroslav Galan care a murit în toamna anului 1949, ucis de mîna criminală a mercenarilor Vaticanului, și-a găsit pe deplin expresia în piesa „Dragoste în zori de zi".

Înfierarea necruțătoare a fascismului, încrederea neclintită în oamenii simpli, constructori ai vieții noi, caracterizează ultima operă a dramaturgului. Această atitudine este localizată de către Galan în cele mai ascuțite conflicte, în dinamismul acțiunii în plină desfășurare, în puternicele ciocniri — uneori adîncătoare de moarte — dintre destinele omenești, — întruchipate în caracterele puternic conturate ale eroilor săi.

Din primul moment s-ar părea că acțiunea piesei nu promite spectatorului o desfășurare tumultuoasă, emoționantă. Totul pare pașnic, învăluit în liniștea sufletească pe care numai viața în mijlocul naturii ți-o poate da. Pe fereastra casei țărănești privește înăuntru minunata primăvară hutulă. Înviorată de razele soarelui, natura se desteaptă. Un buchet modest de flori albe — primele din anul acesta — a fost așezat cu grijă pe consola orgei de mîna unui îndrăgostit. Acordurile orgei la care cîntă Luka par să exprime cu o ușoară notă de tristețe, dragostea, mulțumirea vieții.

Dar eroii încep să vorbească și aceasta este de ajuns ca atmosfera pașnică a interiorului să fie străbătută de un suflu de neliniște care crește cu fiece clipă, cu fiecare moment determinant al dezvoltării acțiunii, cu fiecare element nou care intervine în desfășurare și care ține încordată sala pînă la sfîrșit.

A intrat Varvara. Întrerupîndu-și melodia, cu un gest brusc, aproape speriat, Luka se ridică și o întîmpină. Chipul lui reflectă teama, o teamă lăuntrică. Parcă așteaptă ceva amenințător pentru dînsul. Apoi se liniștește; venirea Vărvarei — se vede bine — nu-l amenință cu nimic. Luka îi oferă cu delicatețe florile, anticipîndu-i răspunsul. În piesă, Luka este figura, realizată convingător, a dușmanului ascuns. Viclenia, bestialitatea trădătorului mercenar se ascund sub masca unui iubitor de muzică, trist, stingher și tăcut, crescut de mic printre străini, departe de ai săi și de casa părintească.

În rolul lui Luka, actorul Nicolae Mavrodin, s-a străduit să evite primejdia schematismului personajului negativ, dezvăluind un caracter plin de complexitate și contradicții, prezentînd cu talent figura fascistului înveterat, trădător de patrie, care a pierdut orice urmă de cinste și omenie, unul dintre acei nemernici care, lovind pe la spate au răpus și viața scriitorului luptător Galan.

Luka este tot mai puternic atras de Varvara. Dragostea însă nu îmbogățește cu nimic sufletul aspru al dușmanului, nu-i dezvăluie nici una din bucuriile omului adevărat, simple dar mari prin conținutul lor. Luka rămîne un străin pentru Varvara, așa cum rămîne străin de oamenii cinstiți care aparțin lumii noi.

Prin apariția în scenă a chiaburului Ștefan, bunicul lui Luka, un alt exemplar de dușman al vieții noi, piesa aduce în fața ochilor spectatorului o serie de alte conflicte noi, interesante. Ștefan, în interpretarea lui Ion Reder, este un tip de om încruntat, morocănos, egoist, cu privirea aspră și cu o față care nu cunoaște surîsul. În goana nesățioasă după avere, Ștefan a pierdut de mult orice urmă de omenie. Chiar față de Luka, singurul din familie care-i împărtășește vederile, nu nutrește nici un fel de simțămînt.

Scena care are loc între bătrînul Ștefan și Luka și în care apar limpezi trăsăturile morale josnice ale acestor dușmani ai poporului, este una dintre cele mai sugestive și puternice din întregul spectacol. Interpretarea făcută cu talent și pătrundere a acestor două caractere reușește să înfățișeze publicului o puternică și precisă conturare a personajelor. Sentința de condamnare a dușmanului de către însăși desfășurarea evenimentelor istorice, pieirea acestuia, nu este redată ca un fapt stabilit apriori. Ea își face loc în chip nemijlocit, este cerută de conștiința spectatorilor care sînt atrași, participă la conflictul ascuțit al acțiunii. Este imbucurător faptul că în realizarea tragicului, regizorul Toscani nu a recurs la mijloace exterioare ci la un maximum de aprofundare psihologică a personajelor.

Aceeași metodă a fost folosită de regizor și în ceea ce privește realizarea personajelor pozitive.

De nimeni nu-și ascunde cu atîta stăruință ochii, față de nimeni nu amuțește plin de turburare Luka, așa ca față de tatăl său, Vorkaliuk. Jocul strîns, plin de conținut, al actorului Ion Manta, situează pe Vorkaliuk, agronom rational și activist colhoznic, în centrul spectacolului. Om care a parcurs un lung drum de viață și luptă închinată fericirii poporului său, om care a zăcut în închisorile Poloniei, Mikola Vorkaliuk și-a păstrat neatins tinerețea sufletească, energia și optimismul, caracterul său ferm și luminos. Viața interioară a acestui personaj pozitiv este dezvăluită în decursul acțiunii.

În scenele cu mica Paraska, actorul Ion Manta interpretează cu măiestrie o întreagă gamă de sentimente, de la durere și bucurie, pînă la mînie și dragoste. Iată-l cum intră, parcă împrăștiind încredere în jurul său, cu umeri puternici, cu capul cărunt, cu ochii vii și mocnind. Farmecul forța sa spirituală cresc și se adîncesc de-a lungul întregului spectacol pentru ca în cele din urmă, în finalul piesei, Vorkaliuk să exprime cu o înaltă artă actoricească dramatismul evenimentelor care s-au succed cu repeziciune.

Tragica asasinare a Paraskăi de către Luka îl zguduie pe Vorkaliuk atît de puternic, încît și se pare că niciodată nu-și va mai reveni din această cumplită durere. Dar simțul datoriei îl cheamă din nou pe Vorkaliuk la activitate, la viață.

Străduința regizorului Toscani de a crea un spectacol de înaltă calitate, un spectacol al sentimentelor înalte, de o puternică intensitate, s-a relevat în mod deosebit în tabloul final, în care personajele pozitive Vorkaliuk și Paraska, își găsesc cea mai bună valorificare. Rolul Paraskăi s-ar părea că ocupă un loc mic în economia întregii piese. Totuși, jocul pe care îl desfășoară acest personaj plin de forță emoțională, legat psihologicește cu toate personajele piesei, se situează în fruntea spectacolului. Ileana Predescu, interpreta acestui rol, nu caută o cale simplistă către inima spectatorului. Paraska nu are nici cozi lungi, nici funde bogate, nu este nici măcar un copil frumos. Eroina prezentată în persoana Ilenei Predescu este o orfană din războiul pentru apărarea patriei, o fetișcană prizărită, rușinoasă, uneori cu accese de strengărie băiețească alteori cu tăceri și triști nedefinite și cu o puternică nevoie de tandrețe.

În interpretarea actriței Gina Petrini, Varvara manifestă o adîncă feminitate și farmec sufletesc, adînc sublimată de un calm aparent sub care însă se simte clocotind dragostea profundă pentru Luka, dragoste pe care în cele din urmă adîncul simț al datoriei pe care-l posedă, o va birui.

Un tip autentic aduce Ștefan Ciubotărașu în prezentarea personajului Ivan Negrici. Acest personaj se află alături de Vorkaliuk în lupta pentru progres.

Piesa „Dragoste în zori de zi" a lui Iarosiav Galan emoționează și captivează prin sinceritatea și limpezimea conflictelor pe care le prezintă și pe care le rezolvă cu măiestrie. Piesa conduce cu fermitate pe spectator către ideea plină de forță mobilizatoare care se desprinde cu putere din finalul spectacolului, către ideea că lupta va triumfa prin unirea tuturor oamenilor cinstiți în jurul aceluiași țel înălțător.

In preajma Congresului scriitorilor sovietici

NIKOLAI TIHONOV

Au trecut douăzeci de ani de la primul congres al scriitorilor sovietici, care a săvîrșit schimbări uriașe în viața literară a scriitorilor din țara noastră.

Acum pășim spre congresul al doilea al scriitorilor sovietici, alături de întreaga țară, care a străbătut în acești douăzeci de ani un drum imens, devenind o mare putere mondială cu cultura cea mai înaintată, o țară care a obținut succese nemaiîntîlnite în domeniul științei, tehnicii, agriculturii.

La congresul al doilea va trebui să se vorbească nu numai despre ceea ce s-a petrecut în literatura noastră între anii 1934 și 1954, ci va trebui să vorbim despre întreaga literatură sovietică, de atitudinea ei față de realitate, de conținutul ei, de dezvoltarea ei și de perspectivele acestei dezvoltări.

În ultima vreme, se spune la noi adesea că poezia rămîne în urmă. E drept că auzim nemaidecît că și proza rămîne în urmă, ca să nu mai vorbim de dramaturgie. Și totuși, avem și proză și versuri destule. Care-i deci cauza? A fost o vreme cînd la noi versurile au avut mai multă putere decît proza. În timpul războiului, însemnătatea poeților era deosebit de mare. Pretutindeni se cîntau cîntece de luptă, în orice gazetă de front se publicau în fiecare zi versuri noi. Poezia era plină de viața adevărată, de adevărata respirație a veacului. Poeții cîntau faptele de vitejie ale oamenilor sovietici. Atunci versul domina proza. Ne întrebăm, însă, de ce? Răspunsul mai greu de dat. Poeții răspundeau imediat faptelor de arme. Un poet calificat, plin de inspirație, putea să scrie o poezie și într-o casemată, unde nu se poate scrie însă o nuvelă și cu atît mai puțin, un roman. După acea, proza s-a revanșat. Cînd a început viața pașnică, prozatorii au putut să scrie în liniște cărți mari, și proza și-a reluat locul cuvenit în literatură. Poeții însă au mai vorbit cîte puțin despre război și, trecînd la viața pașnică, au încetat să se odihnească. Asta s-a întîmplat pentru că și-au pierdut deodată acea încredere și legătura firească, neîntreruptă, cu poporul pe care o avuseseră în timpul războiului.

A început reconstrucția... În această muncă de restaurare, clocotea din plin eroismul, dar poezia nu venea încă așa cum ne-am fi dorit-o din interes documentar. Au început deplasări poetice pe teren, la șantiere, mine, șidărie, pe toate cîmpurile, pe front, poeții mai puseseră întrebarea ce sînt tancurile și prin ce se deosebesc de cazemate.

Am ajuns la un punct esențial din viața scriitorului, la felul cum se alcătuiește biografia lui, nu numai cea exterioară, ci și cea lăuntrică. Știm din trecut că, cu cît poetul pătrundea mai adînc în viață, cu atîta mai mare era pasiunea pentru luptă, pentru bătălia cu viața, cu atît mai largi îi erau posibilitățile și cu atît mai temeinic dreptul de a rămîne în amintirea urmașilor.

Știm, bunăoară, că un nobil, ofițerul Lermontov, a rămas pentru totdeauna în amintirea posterității, că acest ofițer din vechea armată țaristă continuă să trăiască nu numai prin poezia sa, ci și prin biografia lăuntrică ce i-a dat putința să stea în primele rînduri ale poeților lumii.

Cînd vom pătrunde, ca scriitori, în profunzimea vieții, vom descoperi că există lucruri comune, obligatorii pentru scriitori, dar de importanță primordială. Vom vedea că există o legătură directă între pătrunderea în viață a scriitorului și puterea lui de a percepe și de a înțelege lumea în spirit socialist, în spirit revoluționar, în virtutea căreia el, scriitorul, militează și creează. Este vorba de partinitatea militantă care dă plasticității o expresie armată și care cere cugetare și sentiment, dragoste și ură, cere o inimă înflăcărată, în care pe om în întregime. Știe oricare din noi într-o măsură sau alta, că atunci cînd această legătură directă slăbește, opera devine mai palidă, parcă și-ar fi pierdut sîngele, mișcările eroilor devin molatice: dacă e vorba de versuri, ele își pierd forța; dacă e vorba de proză, ea își pierde puterea emoțională; dacă e o piesă, o poți pune în scenă, dar nu-ți vine să te uiți la spectacol. Și, dimpotrivă, cu cît cunoașterea realității și tendința revoluționară de a o face mai măreață sînt mai adînci, cu atît mai puternică este și impresia.

Toate acestea îi impun scriitorului îndatoriri mari și-i cer o muncă uriașă.

E colosală munca de extragere a unui gram de poezie din mii de tone de minereu; în această muncă, temperatura procesului de creație trebuie să fie înaltă; altminteri, poetul nu realizează nici pe departe ceea ce a dorit. Vestitul maestru Benvenuto Cellini putea să creeze lucruri minunate din marmură, bronz, aur și argint. Odată, a trebuit să facă o vază de argint incrustată cu figuri ecvestre de vînători care alergă prin pădure, urmărind fiarele (mistreți, lupi, vulpi, căprioare). Erau multe figuri omenești care înfățișau pe hăitași. Cînd ajunse pe la jumătatea procesului de creație, își dete seama că nu are deajuns argint. Atelierul se afla alături de locuința lui Cellini. Artistul alergă acasă și, adunîndu-și argintăria de masă, începu să arunce în forme, cești, linguri, furculițe, cuțite, fiindcă procesul de turnare în forme nu putea fi întrerupt. Și ce a ieșit? Acolo unde clocotise adevăratul argint licheflat au ieșit figuri minunate de oameni, animale, copaci. Acolo însă unde încălzirea, insuficientă, nu topise deplin argintul, își arătau colții bucăți de furculițe, cuțite și linguri; argintul folosit în viața de toate zilele nu se transformase în operă de artă. Acest exemplu e bun și pentru poezie. Se întîmplă ca și din poeziile noastre să-și arate cîteodată colții bucăți de cuțite și furculițe.

Unitatea expresiei artistice și bogăția simțămintelor depind în întregime de puterea de pătrundere a realității. Apar aici o seamă de chestiuni care se referă direct la creația însăși, la arta de a înfățișa viața prin mijlocirea cuvîntului. Se vorbește adesea de așa zisa poezie declarativă. Nu există însă poet care să scrie numai declarații, iar pe de altă parte nu există poet care să nu-și fi exprimat vreodată declarativ atitudinea față de realitate. Aceste sentimente declarative sînt exprimate de unii puternic, iar de alții mai modest. Poetul exprimă în versuri întreaga complexitate a vieții. De aceea el vrea să-și întemeieze poziția creatoare și semnificația pe viața poporului. Să ne amintim de „Monumentul" lui Pușkin. Cînd Maiakovski scria:

Eu sînt agitator...
Auzi, posteritate,
Glasul lozincilor sub care te vei bate!

nu înseamnă că striga de la tribună. Aceasta este expresia deplină, exactă și fundamentală a locului său în frontul muncii, „Monumentul" lui Maiakovski.

Poezia noastră oglindește trăsăturile de caracter ale omului nou, ale omului sovietic, pe care lumea nu l-a mai văzut înainte de 1917. Dar mijloacele de expresie a chipului său în artă poetică pot fi diferite. Căutările permanente ale stilului nou, umplerea lui pînă la maximum cu mijloace de exprimare e o condiție de viață a poeziei.

Literatura noastră de azi trebuie să arate ce este omul sovietic contemporan. În creațiile poetice, închinate războiului, este zugrăvit caracterul eroic al omului sovietic. Aceste opere sînt foarte necesare educației tineretului nostru comunist, pentru că în ele se dezvăluie natura eroismului sovietic, se vorbește despre sufletul omului sovietic, este zugrăvită credința lui fără margini față de patrie și față de partid. Poeții noștri nu numai că au arătat ce fel de caracter e acesta, dar au și scos în relief trăsăturile noi, educate în omul sovietic în anii puterii sovietice. Și toate acestea au slujit țelului celui mai sfînt: apărării patriei noastre și distrugerii fascismului.

În ce sens s-a schimbat azi caracterul omului sovietic? De curînd am primit o carte din Rostov, în care sînt adunate propunerile de ameliorări aduse de tractoriști noilor mașini agricole. Mașinile abia au intrat în producție, dar tractoriștii văd de pe acum mai departe și fac propuneri care să îmbunătățească mersul mașinii. În poporul nostru trăiește o neobosită inventivitate creatoare. Omul sovietic este expresia tuturor însușirilor noi, educate în el de societatea socialistă. Cînd ai prilejul să vezi omul sovietic într-un alt cadru, de pildă în străinătate, te convingi că este un om deosebit, uimitor, care nu seamănă cu alții.

La congresul scriitorilor armeni s-a ridicat chestiunea dacă scriitorul armean are dreptul să scrie alte poezii de cît despre Armenia? Are un poet lituanian dreptul să scrie alte versuri decît despre Lituania? Eu cred că se poate și trebuie lărgită tematica. Leonidze scria înainte vreme numai pe teme gruzine. Apoi a fost în Ungaria și a scris un ciclu de versuri bune despre această republică deosebit de interesantă. Maljșko a scris poezii bune despre America, Bajau și-a descris admirabil într-o carte călătoria în Anglia. Ventlova a scris despre Germania și Polonia, despre Azerbaidjan și Gruzia, iar Mozuriunas despre China și Coreea. Toate aceste versuri au lărgit tabloul despre lume, au istorisit cititorului sovietic ce se întîmplă în multe alte țări. Mozuriunas n-a fost nici în China, nici în Coreea. Bineînțeles că dacă s-ar fi dus acolo, versurile lui ar fi fost mult mai realiste în ce privește amănuntele, pe cînd așa sînt întruchipări convenționale. Dar se poate scrie și fără să fii martorul ocular al celor petrecute. În legătură cu asta merită să vorbim și de forma versurilor. Maiakovski scria:

Tipicul baladei nu-i tînăr de fel,
dar dacă durere găsești în cuvinte,
dacă vorba, de dureri vorbindu-ți, nu minte,
tipicul baladei e tar tinerel.

Poetul voia să spună că dacă ție mecanic forma veche a baladei, nu-i poți reda viața. Baladele vechi au prea puține trăsături comune cu baladele timpului nostru; noi am depășit această formă veche și am procedat just, deoarece „tipicul baladei e tar tinerel" cînd îmbracă un conținut poetic nou și plin de viață. Poate fi întinerită în vremea noastră orice formă poetică veche? În poezia orientală găsim forme subtile de poezie, cum sînt gazelurile, rubaiatele, dastanele. Nu numai forma, dar nici imaginile vechii poezii orientale nu pot fi transplantate mecanic pe sol sovietic. Sîntem datori să căutăm expresii noi, forme noi de poezie, ridicîndu-i forța și expresivitatea. Dar sonetele, gazelurile, elegiile, stanțele nu ne prea agită aici, deoarece n-avem nevoie de un vers rece, ci de unul viu, plin de foc.

Un foc mare care a ars în fața lumii întregi a fost Maiakovski. Cine cheamă înainte și merge înainte, cine înfățișează viața și năzuințele ei, nu numai că explică realitatea, ci ridică pe cititor la luptă și-l face aliatul său. Un astfel de poet își slujește poporul. E poet în înțelesul cel mai bun al cuvîntului, pentru că operele lui nu numai că oglindesc cu profunzime realitatea, dar arată forța principală care unește și organizează pe oameni — forța revoluționară, forța partinică ce duce poporul spre viitor, spre comunism.

Poezia trebuie să fie armă de luptă. Pușkin scrisese la timpul lui:

În Persia văzuta-ți regimentul de Șirvan?
...Eu l-aș asemui oricînd cu o octavă.

Cei din regimentul Șirvan purtau pe cizme fundulițe roșii, întrucît într-o bătălie au luptat pînă la genunchi în valuri de sînge. Pușkin compară regimentul Șirvan cu o octavă, socotind că versurile trebuie să fie tot atît de îndrăznețe și rezistente ca și cei din regimentul pomenit. Maiakovski scria și el:

Desfășurînd în paradă
oastea filelor mele
trec în revistă
frontul de versuri.

Există în istoria poeziei epoci de transformare bruscă a versului, cînd nou se pare, la prima vedere, că ar zvîrli departe toată realizarea poetică a trecutului. Derjavin a ridicat la mare înălțime poezia rusă. Dar s-a ivit Pușkin, care în focul polemicii, a fost în stare să spună că bătrînul poet nu știa să scrie rușește. Totuși Pușkin i-a acordat cuvenita prețuire, ca unui dascăl, zicînd: „Derjavin, moșul, ne-a luat în seamă, și în mormînt intrînd ne-a binecuvîntat". După Pușkin, s-a crezut că totul se săvîrșise în poezie: era cristalizat lamtul clasic, se fixaseră legile poemului epic. Și deodată apare, în toată strălucirea ei, poezia nouă a lui Nekrasov. După cuceririle lui Pușkin și ale lui Nekrasov iarăși s-a socotit că versul nu mai are încotro să se dezvolte. Dar iată că a apărut Maiakovski, deschizîndu-i poeziei rusești spații imense de dezvoltare.

Și în poezia noastră actuală întîlnim diferite tendințe și înclinații poetice. Dacă Simonov și Lukonin manifestă în ultimul timp înclinări spre Maiakovski, Tvardovski își menține mantera preferată a versului său, în care totul pare obișnuit și calm, Șcipaciov scrie mici poezii lirice, iar Margarita Aligher preferă poeziile lungi. Fiecare caută și găsește ceea ce îi este mai aproape de inimă. Fiecare poezie nouă este în primul rînd un pas nou al poeziei, care îmbogățește actualitatea.

Acum, cîteva cuvinte despre cei tineri. Îmi amintesc de anii tinereții mele. Au fost ani furtunoși. Războiul, războiul și iar războiul. Patru războaie am străbătut în viața mea și, bineînțeles, acest lucru n-a putut să nu-mi influențeze și poezia. Țin minte că în perioada n.e.p.-ului, cînd am început să public, poeții tineri ruși editau versuri pe cont propriu. Așa mi-am tipărit și eu prima culegere, „Hoarda". Trebuia tipărită și apoi vîndută. Am umblat cu un tovarăș prin niște librării unde volumele de versuri se primeau numai în consignație. Dar vremurile se schimbă. Astăzi, din fericire, tinerii noștri poeți nu-și mai dau în consignație cărțile de poezii. Acum debutează altfel și debutează bine.

Tinerii poeți cresc la noi în bune condiții. Apariția primei cărți este apariția unui nume nou, necunoscut înainte; și chiar dacă acest om ar aduce doar trei fîrîmituri din aurul poetic, îi ținem minte numele, cartea. Cu asta începe poezia. Cei tineri caută nou. Dar au multă nevoie de atenția și înțelegerea prietenească a poeților mai virstnici. Să ne amintim de vremurile vechi, cînd Maupassant se ducea la Flaubert, ducîndu-i în fiece duminică nuvelele sale pe care celălalt le arunca la coș. Apoi a dus „Gogoașa". Așa a început Maupassant. Nu trebuie să existe teamă de critica aspră. Poți scrie o sută de poezii și dacă se va spune că nouăzeci din ele nu sînt bune, asta nu trebuie să-ți aducă supărare. Nu trebuiesc crutate forțele, trebuie să muncești și mai mult. Fără îndoială, tovarășii mai mari trebuie să-i ajute pe cei tineri; între ei nu trebuie să existe neînțelegeri, contraziceri. În general, alăturarea cuvintelor „poet bătrîn" sună cam straniu. În poezie vîrsta nu înseamnă nimic. Avem poeți de vîrstă înaintată care scriu poezii de dragoste, și dește de bine. Chestiunea care ne privește pe toți este ca tinerii scriitori să capete un ajutor creator de la maeștrii bătrîni.

Cîteodată, tinerilor poeți le lipsește simțul de răspundere. Dar fără asta nu se poate concepe literatura. Pe noi, cînd am fost tineri, viața nu ne-a întrebat dacă avem simțul răspunderii și ne-a trimis la locuri de răspundere. Trebuie să ai simț de răspundere față de tine însuți, față de artă, față de popor. Chiar de la primii pași trebuie să simți această răspundere, să poți spune: „Ei, soare, jos pălăria, vin eu!" cum a zis Maiakovski. Altminteri, de ce să-și scoată soarele pălăria în fața goliciunii?

(Extrase din articolul apărut în „Znamea").

B. Lavrenko: „Despărțire" (pictură în ulei, 1954)

Pagini de istorie

„De la Moscva luceaște lucoare!"

Anul acesta s-au împlinit 330 de ani de la nașterea celui dintîi poet din literatura românească, Dosoftei. Numele acestui mitropolit cărturar, cu activitate multiplă în organizarea primilor pași ai culturii noastre, se leagă însă nu numai de inițiativa mlădierii limbii române în diferite forme de versificație cultă, nici numai de harnica lui activitate de traducător și editor de cărți bisericești în limba română. Dosoftei, talentatul și atît de originalul traducător al Psaltirii, a fost unul din primii noștri oameni de cultură care și-au dat seama de necesitatea prieteniei cu Rusia, de identitatea de interese politice între țările românești și vecina răsăriteană.

Pasiunea lui Dosoftei de a da românilor cît mai multe cărți tipărite în limba națională ar fi întîmpinat piedici grele fără ajutorul Rusiei. Tipografia înființată de domnul moldovean Vasile Lupu avea litera uzată și, îndeobște, se cam ruinase, nemai corespunzînd nici pe departe celor mai modeste nevoi editoriale. De aceea, cînd domnul Gheorghe Duca trimite o solie politică la Moscova, mitropolitul Dosoftei folosește prilejul pentru a expedia între alte scrisori, una către patriarhul Ioachim. Pe acesta îl roagă să-i trimită prin mijlocirea căpitanului Ionașco Bilevici, sol moldovean, un teasc tipografic cu litera necesară. Dosoftei se bucura de un înalt prestigiu și, de asemenea, Moldova era cunoscută și simpatizată de mulți oameni de vază din Rusia. Iată de ce modestei cereri a lui Dosoftei, patriarhul Moscovei, Ioachim, îi răspunde printr-un dar bogat, care depășește cu mult așteptările: Moldova e înzestrată cu o mare tipografie, desăvîrșit utilată.

Simplele scrisori de mulțumire l s-au părut prea puțin lucru lui Dosoftei. Bucuria sa de a-și putea realiza planul editorial găsește de aci încolo dese ecouri în felurite ocazii, cînd mitropolitul ia pana în mînă. Prima carte imprimată în tipografia ce-i venise din Rusia era un „Molitvenic de-ntâles" (1681), în fruntea căruia se aflau patru versuri de cinstire a aducătorului minunatului dar:

Ionașco Bilevici ce-au pus nevoință
De-au adus tipare din Mosc cu priință,
Dea-l dumnezeu s-aibă într-a vieții carte,
Să se scrie-n rîndul cu sfinții în parte.

Doi ani mai tîrziu, cînd tipărește cu aceleași mijloace tipografice altă carte bisericească în limba română: „Parimiile" (1683), Dosoftei își exprimă recunoștința nu numai față de patriarhul Ioachim, ci față de Moscova îndeobște, în care vede un adevărat focar de cultură din bogăția darnică a căruia se puteau împărtăși popoarele vecine. Oda publicată la începutul „Parimiilor" este prima poezie românească cunoscută, care a fost închinată prieteniei cu Rusia:

Lăudat s-aibă direptul pomană
În cer și pre lume fără prihană,
Ca și de la Moscva luceaște lucoare,
Întinzînd lungi raze i bun nume sub soare;
Ioachim sfîntul, a sfînta cetate
Acea-mpărătească, de creștinătate,
La dîns pentru milă cine năzuiaște
Cu ovilit suflet, bine-l dăruiaște.
C-am năzuit și noi la sfînta lui față,
Priimitu-ne-au bine ruga cu dulceață:
Din patrierșle datu-ne-au tipare,
Sufletească treabă, și bine ne pare.

Cînd, la sfîrșitul anului 1683, în urma schimbării neașteptate a domnului, boierii moldoveni încep să se teamă de o invazie turco-tătară și se hotărăsc să ceară ajutor Rusiei, omul cel mai indicat să conducă solia eră, firește, Dosoftei. Mitropolitul se și duce și numai întîmplarea nefericită a unei epidemii de ciumă prin părțile Moldovei îi împiedică urmarea călătoriei.

Nici mai tîrziu, în captivitatea sa din Polonia, Dosoftei nu uită simpatia sa pentru poporul rus. Așa, de pildă, cu puțin înainte de moarte, aflîndu-se tot în captivitate, mitropolitul moldovean intră în corespondență cu mitropolitul Kievului, încercînd și izbutind să-l convingă de a înlătura înrîurirea catolicismului asupra bisericii ortodoxe ucrainene și contribuind astfel la evitarea unei ciocniri între patriarhia din Moscova și mitropolia kieveană.

Moartea și vremurile tulburi din ultimii ani ai vieții l-au împiedicat pe Dosoftei să-și desăvîrșească opera culturală vast proiectată și să adîncească legăturile țării sale cu Rusia. De bună seamă, de n-ar fi fost anii de surghiun, călătoria lui Dosoftei la Moscova, dorită de el din multiple motive, ar fi devenit realitate.

VICTOR KERNBACH

CARNET CULTURAL

O nouă Academie de Științe

În orașul Frunze a luat ființă Academia de Științe a R.S.S.-Kirghize, cea de a treisprezecea academie republicană din Uniunea Sovietică. Noua academie a fost creată pe baza filialei din Kirghizia a Academiei de Științe a U.R.S.S. În cei zece ani de existență, instituțiile științifice ale filialei au dus o intensă activitate științifică. Lucrările efectuate de institutele de cercetări științifice ale filialei au o mare însemnătate științifică și practică. Astfel, colectivul Institutului de botanică a studiat, printre altele, flora republicii, în vederea creării unei puternice baze furajere pentru dezvoltarea creșterii vitelor. Institutul de limbă, literatură și istorie pregătește pentru tipar cel de al doilea volum de studii asupra istoriei republicii; de asemenea, sînt gata de tipar operele vestitilor poeți populari democrați Toktogul Satîlganov și Togolok Modlo; a început alcătuirea unei noi variante în formă unificată a epopeii populare „Manas". Lingviștii au alcătuit manuale pentru școlile superioare, precum și dicționare ruso-kirghize și kirghizo-ruse, și au elaborat o nouă ortografie a limbii kirghize.

Academia de Științe a R.S.S. Kirghize va avea trei secții: de științe naturale și tehnice, de științe sociale și de științe biologice.

În preajma expoziției de artă a R.S.F.S.R.

La Moscova, se va deschide în curînd Expoziția de Artă a R.S.F.S.R. Numeroși pictori, sculptori, graficieni din diferite colțuri ale republicii și-au adus operele lor spre a fi alese pentru expoziție. Comitetul de pregătire a expoziției, din care fac parte douăzeci dintre cei mai de seamă oameni de artă lucrează în prezent la alegerea celor mai bune lucrări.

Mulți artiști folosesc ultimele zile din preajma deschiderii expoziției pentru a revedea anumite elemente din creația lor. Sculptorul N. Koșkin, din orașul Kirov, *(în fotografie)* face ultimele retușări la lucrarea sa care reprezintă portretul sculptural al președintelui colhozului „Octombrie Roșu", P. Prozorov.

Literatura indiană în limba rusă

Interesul deosebit al oamenilor sovietici pentru literatura poporului indian, ca și pentru literatura tuturor celorlalte popoare ale lumii, se vede clar și din faptul că, pînă acum, peste 100 opere ale scriitorilor din India au fost traduse și tipărite în 11 limbi ale popoarelor U.R.S.S. În prezent se pregătesc ediții noi ale acestor cărți. În legătură cu apropiata împlinire a 50 ani de la nașterea marelui scriitor indian Mulk Raj Anand, va apare o culegere din operele sale. Se pregătește și o nouă traducere a operelor alese ale lui Rabindranath Tagore. De asemenea va fi editată o culegere de povestiri ale scriitorilor indieni, și se află în curs de publicare și drama „Sakuntala" a străvechiului poet indian Kalidasa.

Gorki și tinerii scriitori

„Țelul nostru este de a insufla tineretului dragoste pentru viață și încredere în ea; vrem să-i învățăm pe oameni să fie eroici" — spunea M. Gorki într-o scrisoare către Romain Rolland.

Pentru fiecare scriitor începător, Gorki avea o înțelegere deosebită, își amintește V. Kaverin în articolul său „Gorki și tineretul", publicat în ultimul număr al revistei „Znamea". Gorki se interesa în de aproape de munca și viața tinerilor scriitori, de nădejdile și temerile ce-i frămîntau, și căuta să le inspire încredere în forțele și talentele lor. Cu cît genurile literare în care aceștia scriau erau mai diferite, cu atît aștepta el mai mult de la fiece scriitor. El prețuia originalitatea, noul, căutînd să cultive în scriitorii începători încrederea în talentul lor. Fără a le insufla indiferența față de critică îi înarma în același timp împotriva criticii superficiale și grăbite, „care nu te învață nimic" și îi povățuia pe cei tineri că lucrul cel mai însemnat este de a învăța necontenit, de a cerceta, de a nu crede decît în lucrurile controlate și cercetate.

În același articol, V. Kaverin povestește despre grija pe care marele scriitor i-a purtat-o lui, scriitorului începător, urmărindu-i dezvoltarea, interesîndu-se în de aproape de scrierile sale. „După apariția fiecărei cărți a mele, primeam de la el o scrisoare care conținea o critică severă, dar plină de bunătate, precum și sfaturi, nu numai literare, ci și cu privire la viață". Afirmînd cu modestie că nu învață pe nimeni, ci că sfătuiește doar, Gorki sugera idei, teme, îți orienta gîndirea, și-ți atrăgea atenția asupra multor lucruri. De fiecare dată el amintea tinerilor scriitori, cu care întreținea o bogată corespondență, că ei scriu într-o literatură mare, pe care nu-și pot îngădui s-o transforme într-un joc de cuvinte, ori într-un mijloc de bunăstare și glorie.

În sfaturile pe care le-a dat tineretului, Gorki s-a oprit în deosebi asupra limbii literare. În privința aceasta el se călăuzea după principiul lui Pușkin, după care limba prozei literare trebuie să fie „precisă și laconică".

Dezvăluind în fața tinerilor scriitori adevărul despre munca de scriitor, Gorki a căutat în același timp să pătrundă în lumea sufletească a acestuia, să-i înțeleagă înclinațiile, năzuințele și gusturile.

Un mare dicționar ruso-armean

Colectivul Institutului de lingvistică al Academiei de Științe din R.S.S. Armeană a terminat întocmirea unui dicționar ruso-armean, în patru volume. Dicționarul cuprinde peste 100.000 cuvinte. Primul volum a și fost difuzat. În prezent se lucrează la un dicționar armeano-rus.

Viața A.R.L.U.S.

Pentru extinderea metodelor de cercetare sovietice

Cercul A.R.L.U.S. de la Institutul de proiectări pentru fabrici de produse chimice, a înregistrat o serie de succese în activitatea desfășurată în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice. Pentru noi, membrii biroului de cerc, aceste realizări constituie motive justificate de satisfacție, dar mai presus de orice, ne stimulează în obținerea a noi succese.

Pe baza experienței dobîndite, sîntem hotărîți să îmbunătățim mai departe activitatea cercului.

Este lucru bine cunoscut că posibilitatea cea mai practică, mai concretă, de a lua contact cu experiența sovietică este cunoașterea limbii ruse. De aceea, noi am hotărît să creștem grija pentru cursul popular de limba rusă care funcționează în cadrul institutului. Pentru asigurarea cît mai bună a frecvenței ne-am propus să ținem legătură cu celelalte organizații de masă, ca de pildă, sindicatul și U.T.M.-ul, din rîndul cărora fac parte mulți cursanți. Totodată, pentru a furniza elevilor material didactic suplimentar, noi le vom pune la îndemînă gazeta „Moldova Socialistă" și astfel elevii se vor familiariza mai ușor cu caracterele rusești.

O formă a muncii mult apreciată de salariații din institutul nostru o constituie prezentarea de referate pe teme de specialitate. Asemenea referate, prezentate pe baza documentației sovietice, au atras numeroși participanți. Ținînd seama de acest lucru biroul cercului nostru a luat legătura cu diversele sectoare și a stabilit ținerea a noi referate.

Sectorul brigada specială, de pildă, și-a propus să prezinte referatul „Aparate și procedee de uscare folosite în industria chimică", referat care va avea ca izvor lucrarea lui A. G. Kasatkin. Același sector va mai prezenta, pe baza lucrării lui M. E. Pozen „Tehnologia sărurilor minerale", un referat privind fabricarea îngrășămintelor azotoase pentru agricultură etc.

Trebuie să adaug că pe lîngă aceste referate, cercul nostru va organiza și manifestări culturale, ca de pildă, recenzarea romanului „Secerișul" de Galina Nikolaeva. Multiplele idei din roman vor fi prezentate de mai mulți tovarăși: un tovarăș se va ocupa de problemele legate de agricultură, o tovarășă va prezenta problema raporturilor familiale, etc.

Organizarea în bune condițiuni a manifestărilor și îndeosebi a referatelor tehnice menite să familiarizeze colectivul nostru cu metoda de cercetare sovietică, constituie pentru biroul cercului A.R.L.U.S. o permanentă grijă. De aceea, fiecare membru din birou, a primit sarcina de a urmări cîte una din manifestări.

ELENA FABINI
președinta cercului A.R.L.U.S. „IPROCHIM".

In sprijinul producției

In activitatea comitetului nostru A.R.L.U.S., un loc de seamă îl ocupă inițierea unor acțiuni care să răspundă problemelor arzătoare ale producției. Tocmai acestui fapt i se datoresc o seamă de succese obținute în munca noastră cu prilejul Lunii prieteniei româno-sovietice. Conferința tov. inginer C. Wagner, cu tema „Cum ne-a ajutat experiența sovietică în dezvoltarea capacității de producție a întreprinderii", consfătuirile de producție, urmate de demonstrații practice cu privire la o cît mai rodnică aplicare a metodelor sovietice, recenzia cărții „Noi metode sovietice de turnare", — s-au bucurat de un interes deosebit, de aprecierea muncitorilor și tehnicienilor.

Pornind să alcătuim planul de activitate pe lunile noiembrie și decembrie al comitetului și cercurilor, am căutat să folosim întreaga experiență cîștigată în Luna prieteniei, astfel ca munca noastră viitoare să devină mai vie, mai interesantă.

Ne-am propus astfel, ca unul din obiectivele principale, sprijinirea luptei, pe care o desfășoară colectivul întreprinderii pentru îndeplinirea la timp a sarcinilor planului de producție pe anul 1954.

Pentru aceasta, ne-am sfătuit cu tovarășii din conducerea întreprinderii, din comitetul sindical și A.S.I.T., stabilind împreună tematica manifestărilor pe care urmează să le organizăm. Intrucît în acest moment se ridică la noi ca o problemă acută, aceea a organizării în mai bune condițiuni a controlului tehnic, ne-am propus să difuzăm prin cercurile A.R.L.U.S., din cadrul fiecărui sector, broșuri care împărtășesc experiența întreprinderilor sovietice în acest domeniu.

O altă acțiune interesantă a comitetului nostru A.R.L.U.S. este popularizarea, în colaborare cu comitetul sindical și A.S.I.T., a inițiativei muncitorilor sovietici Grigori Muhanov și Maria Levcenko, ce constă în realizarea de economii la fiecare operație de producție.

In planul nostru de muncă am prevăzut consfătuiri pe locul de muncă urmate de demonstrații practice, pentru îmbunătățirea aplicării metodelor sovietice. Cu acest prilej, strungarii fruntași Mircea Mocanu, Mihai Tudor și C-tin Ghețu, vor demonstra celorlalți strungari cum au ajuns să obțină rezultate deosebite în aplicarea metodei Bikov-Bortkevici, iar strungarul Petre Alecu va face o demonstrație practică de tăiere intensivă a metalelor, după metoda Kolesov.

Ne-am propus de asemenea să sprijinim aplicarea directivelor în legătură cu organizarea sectoarelor pe bază de gospodărire chibzuită, popularizînd aspecte semnificative din experiența întreprinderilor sovietice în privința bozrășciotului.

Comitetul A.R.L.U.S. și-a propus organizarea emisiunii „Ora A.R.L.U.S.", ce va relata despre succesele oamenilor sovietici în domeniul economic și cultural, despre acțiunile Uniunii Sovietice pentru pace și securitate colectivă ș.a.

Ne-am propus în același timp să dăm un sprijin mai susținut celor cinci cursuri populare de limba rusă, deschise de curînd în întreprindere; să realizăm o agitație vizuală cît mai atrăgătoare în fiecare secție, alcătuind fotomontaje care să ilustreze viața metalurgiștilor din Uniunea Sovietică; să sporim numărul de abonamente la presa A.R.L.U.S etc.

Sîntem hotărîți să depunem toate eforturile, pentru ca împreună cu birourile de cercuri și membrii din activul obștesc ai sectoarelor, să facem ca fiecare sarcină propusă în planul de muncă să devină o acțiune interesantă și rodnică.

GH. GHIȚĂ
membru în comitetul A.R.L.U.S. al uzinelor „Vasile Roaită"

In zilele de iarnă

Muncile de cîmp s-au terminat. In comuna noastră — Dărăștii de jos — recolta de toamnă a fost adunată. Incă de la 1 noiembrie am realizat planul de însămînțări. De asemenea, s-au efectuat pînă în prezent arături adînci pe o mare parte din ogoare. Acum, oamenii dau zor să transporte la bazele de colectare partea de produse ce revin statului, sau să pregătească hrana vitelor pentru iarnă.

In perioada care urmează, sătenii au mai mult răgaz. Incep șezătorile, serile culturale. Bibliotecile căminelor culturale sînt tot mai frecventate. Această perioadă oferă și cele mai largi posibilități organizațiilor de masă și culturale pentru desfășurarea unei activități cultural-politice rodnice. In acest scop, biroul cercului A.R.L.U.S. și activul obștesc de pe lîngă cerc au discutat și au stabilit acțiunile ce se vor organiza în lunile ce urmează.

Astfel, o deosebită importanță s-a acordat problemei învățămîntului agrotehnic. Se știe că cercurile agro-zootehnice sînt organizate pe lîngă căminele culturale. Noi ne-am propus să venim în sprijinul țăranilor muncitori care frecventează cursul agrotehnic, înlesnindu-le posibilitatea de a-și completa cunoștințele lor agrotehnice cu experiența agriculturii sovietice. Pentru aceasta, Ștefan Mușeteanu, membru în activul obștesc al cercului A.R.L.U.S. pe baza tematicei lecțiilor ce se vor ține la cercul agrotehnic, a și pregătit material documentar corespunzător ca de pildă: „Muncile de iarnă în colhoz", „Iernatul vitelor", „Pregătiri pentru muncile de primăvară" etc.

Ne-am propus, de asemenea, ca încă în cursul acestei luni să organizăm o consfătuire la căminul cultural în cadrul căreia Ion N. Tudorache, țăran fruntaș, să vorbească despre metodele agrotehnice sovietice care l-au ajutat să obțină o recoltă de 20.000 kg. cartofi la hectar.

In ultimele luni, am primit o serie de broșuri: „Experiența sovietică în creșterea animalelor", „Probleme de agricultură" ș.a. care sînt căutate și cercetate cu mult interes de către numeroși țărani. In luna decembrie, cercul A.R.L.U.S., cu ajutorul colectivului de conferențiari de pe lîngă căminul cultural va organiza o largă discuție în jurul problemelor tratate în aceste broșuri.

Planul nostru de muncă mai prevede popularizarea și răspîndirea cărții sovietice. Iată cum ne-am gîndit noi să realizăm acest lucru: vom confecționa fotomontaje și vom organiza standuri de cărți, iar în cadrul cercurilor de citit, vom iniția lecturi ale diferitelor fragmente în proză și poezii din literatura sovietică.

In luna decembrie, cu prilejul sărbătoririi celei de a 7-a aniversări de la proclamarea Republicii Populare Romîne, vom organiza o conferință în care se vor prezenta marile realizări obținute în țara noastră ca urmare a ajutorului neprecupețit ce l-am primit din partea poporului sovietic.

Acestea sînt acțiunile mai importante din planul nostru de muncă pentru lunile ce urmează. In afară de acestea, continuăm să organizăm cu regularitate audiții la emisiunea în limba română transmisă de postul de radio Moscova, iar în fiecare joi, au loc seri culturale în cadrul cărora se vorbește despre lupta pentru pace dusă de Uniunea Sovietică, precum și alte teme din domeniul activității politice, sociale, culturale din U.R.S.S.

P. STOICA
președintele cercului A.R.L.U.S. din comuna Dărăștii de jos, raionul Mihăilești

Din activitatea de zi cu zi

IN SALA DE FESTIVITAȚI a fabricii de zahăr-Chitila, a avut loc, de curînd, o interesantă manifestare a cercului A.R.L.U.S. din întreprindere. Cei 300 de participanți, muncitori, tehnicieni și ingineri, au urmărit cu luare aminte expunerea tov. Alexandru Sibiescu, responsabilul cultural al cercului, care a prezentat noul roman sovietic „Rada din Pereiaslav" de N. Ribak.

NUMEROȘI MEMBRI ai cercului A.R.L.U.S. de cartier nr. 25 din Capitală, întruniți la sediul cercului, au ascultat zilele acestea conferința despre R.S.F.S.R și lecturi din broșura cu aceeași temă, editată de Consiliul General A.R.L.U.S.

PENTRU ELEVELE școlii elementare de fete nr. 52, din raionul Lenin, manifestarea organizată de cercul A.R.L.U.S., cu tema „Viața fericită a copiilor sovietici", a însemnat un nou prilej de a cunoaște grija statului sovietic față de copii, activitatea elevilor sovietici în școală și în cadrul cercurilor de amatori etc.

CU MULTA NERĂBDARE au așteptat elevele școlii medii de 10 ani nr. 1, din raionul „1 Mai" seara de basme și povestiri tălmăcite din limba rusă.

Amfiteatrul în care se desfășoară de obicei manifestările, devenise neîncăpător. Se aflau aici peste 200 de eleve.

Profesoara E. Stănescu, responsabila culturală a cercului A.R.L.U.S., a deschis manifestarea, vorbind despre frumusețea și bogăția basmului rus. Apoi, eleve din clasa a VI-a A au citit o seamă de povestiri și poeme. Eleva Adriana Gagea, din clasa X-a B., a executat la pian cîntece populare sovietice.

Acolo unde va fi Marea Kahovka

De la Zaporojie pînă la Kahovka, pe o lungime de peste două sute de kilometri, se întind malurile joase ale Niprului, pline de stufăriș și tufe. De veacuri, liniștea acestor locuri nu a turburat-o nimeni. Iar acum, deasupra fluviului răsună uruitul motoarelor. Muncitorii forestieri taie pădurea, retează tufișurile, scot trunchiurile copacilor — se curăță fundul viitoarei Mări Kahovka.

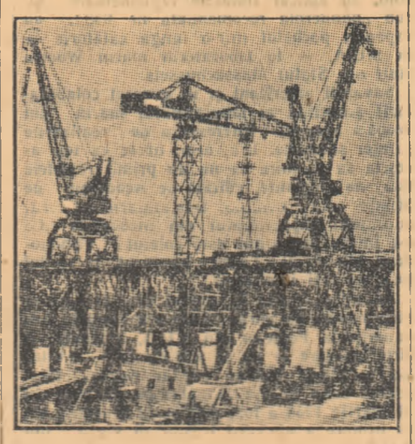

Frontul lucrărilor ce se desfășoară pe fluviul Nipru se întinde pe zeci de kilometri. Lîngă Nikopol, Marganet și alte localități, se construiesc diguri. Cel mai mare baraj se înalță în lunca inundabilă a rîului Bazavluk. In albia acestui rîu, se vor turna aproape trei milioane de metri cubi de pămînt. Inălțimea barajului a atins unsprezece metri, pe o distanță de 800 de metri.

...Nu va mai trece mult timp și pămînturile din sudul Ucrainei vor deveni de nerecunoscut. In preajma așezărilor colhoznice, își va întinde apele Marea Kahovka. Vor crește și mai multe livezi și dumbrăvi, care vor îngrădi calea vînturilor aducătoare de secetă.

In regiunea barajului, s-a construit frumoasa așezare muncitorească Leninsk. Locuitorii vechiului sat Grusevka se mută în noua așezare...

Așezarea este străbătută de o stradă largă. Pretutindeni se zăresc case frumoase și trainice. Curînd, se va înălța un club și o școală. Nu de mult, peste 100 de familii s-au mutat în locuințe noi.

In clișeu: un colț al șantierului clădirii stațiunii electrice de la Kahovka.

Ziua Artileriei Sovietice

LEFTER GHEORGHE
general-maior

In fiecare an, la 19 noiembrie, poporul sovietic sărbătorește cu legitimă mîndrie Ziua Artileriei Sovietice.

La 19 noiembrie 1942, sub loviturile nimicitoare ale artileriei sovietice, a început marea ofensivă de la Stalingrad. Această dată a marcat începutul unei cotituri radicale în desfășurarea celui de al doilea război mondial, a marcat începutul declinului armatei hitleriste.

Sărbătoarea tradițională a artileriștilor sovietici are loc în condițiile unui uriaș avînt al oamenilor sovietici, care sub conducerea încercatului și glorîosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, luptă pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a nivelului de trai al poporului sovietic, luptă cu hotărîre pentru apărarea cauzei păcii în lumea întreagă.

De strajă marilor cuceriri ale poporului sovietic, a vieții sale fericite, stau Forțele Armate ale Uniunii Sovietice, printre care și glorioșii artileriști sovietici.

Artileria sovietică a străbătut un drum lung, plin de victorii, în lupta cu dușmanii puternicului stat sovietic. Artileria sovietică a fost creată odată cu Armata Roșie, în anul 1918. De atunci ea s-a dezvoltat și s-a perfecționat neîncetat, ducînd mai departe tradițiile de luptă, curaj și eroism ale artileriei ruse înființate acum peste 600 de ani. Nu odată au simțit armatele statelor dușmane Uniunii Sovietice, pe propria lor piele, puterea de luptă și devotamentul fără de margini al artileriștilor sovietici, față de patria lor scumpă.

Datorită grijii permanente a Partidului și Guvernului Sovietic, Uniunea Sovietică dispunea la începutul celui de al doilea război mondial de o puternică armată, înzestrată cu o tehnică modernă. Oamenii sovietici au depus eforturi susținute pentru înzestrarea forțelor armate cu material artileristic de o înaltă factură tehnică.

In timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, forța tunurilor artileriei grele, antitanc, autopropulsate și celor cu reacție s-a dovedit a fi de neîntrecut. Moralul ridicat, izvorît din înalta conștiință socialistă, străbate ca un fir roșu întreaga activitate de luptă a glorioșilor artileriști sovietici. In numeroase lupte împotriva cotropitorilor, artileriștii sovietici s-au acoperit de glorie nepieritoare. In strînsă legătură cu celelalte arme, artileriștii sovietici au luptat eroic și neînfricat pentru libertatea și independența patriei lor. Focul mașiv, nimicitor al artileriei, a deschis drum în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, infanteriștilor și tanchiștilor sovietici. Faimoasa mașină de război hitleristă a fost complet sfărîmată.

Pentru merite deosebite, pentru curajul și spiritul de sacrificiu dovedit de artileriștii sovietici în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, peste 1.600 artileriști din Armata Sovietică au fost distinși cu titluri de Eroi ai Uniunii Sovietice, iar sute de mii de artileriști au fost decorați cu ordine și medalii. Unități întregi au primit înaltul titlu de Unitate de gardă.

Distrugînd armatele fasciste și eliberînd un șir de țări de sub ocupația nazistă, glorioșii ostași sovietici au repurtat o victorie de importanță istorică mondială.

Educată de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, Armata Sovietică este apărătoarea neînfricată a muncii pașnice a oamenilor sovietici, ea este educată în spiritul respectului și dragostei față de toate popoarele, față de cauza scumpă a păcii.

Exemplul măreț al glorioșilor ostași sovietici, al artileriștilor sovietici, însuflețește și pe militarii țărilor de democrație populară. Militarii Forțelor noastre Armate, artileriștii noștri se instruiesc zi de zi învățînd din nesecatul izvor al experienței artileriei sovietice. Ei își perfecționează cu perseverență cunoștințele militare și politice, luptînd cu deosebit elan pentru îmbunătățirea necontenită a nivelului pregătirii de luptă.

Numeroși ofițeri, sergenți și soldați din artileria tinerei noastre Armate Populare au fost distinși cu ordine și medalii pentru sîrguința de care dau dovadă în desfășurarea procesului de instrucție, în însușirea științei și artei militare înaintate. Ca urmare a înaltei lor calificări numeroși artileriști au fost distinși cu semnul onorific „artilerist de frunte".

De ziua Artileriei Sovietice, poporul nostru, eliberat de glorioasa Armată Sovietică, trimite un fierbinte salut Armatei Sovietice, curajoșilor și neîntrecuților artileriști sovietici.

Oamenii muncii de pretutindeni știu că Armata Sovietică, educată în spiritul dragostei și respectului față de toate popoarele este un scut de neînvins al cauzei păcii și progresului în lumea întreagă.

Inițiativa ostașilor din divizia «Kantemir»

De curînd, colegiul Ministerului sovhozurilor al U.R.S.S. a luat în dezbatere o scrisoare colectivă a unui grup de soldați și sergenți din glorioasa divizie „Kantemir", care și-au terminat stagiul militar. Ei cereau să fie trimiși împreună la muncă într-un sovhoz constituit în raionul Cikalovsk, regiunea Kokcetav, iar sovhozul să fie numit „Kantemiroveț".

In scrisoare, se spune de asemenea că divizia „Kantemir" va patrona noul sovhoz și se obligă să-l completeze cu muncitori calificați dintre ostașii ce-și termină stagiul militar.

La ședința colegiului, au fost de față și reprezentanți ai diviziei. Locotenentul major Bișenkov și soldatul Kaipov, au spus că cei care pleacă în regiunile unde se valorifică pămînturi înțelenite sînt demni de încredere și vor păstra cu cinste titlul de kantemirist.

Mulți ostași din alte unități și subunități, terminîndu-și stagiul militar, au trimis Ministerului sovhozurilor al U.R.S.S. scrisori în care cer să fie trimiși la muncă în noile sovhozuri cerealiere create pe pămînturile înțelenite și virgine ale Kazahstanului, Uralului, Siberiei și Povoljiei.

Numeroase grupuri de ostași — mecanizatori și constructori — au și plecat spre aceste regiuni.

A apărut:
„U.R.S.S. - azi"
nr. 11 — noiembrie 1954
Revistă lunară ilustrată a Asociației române pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică (A.R.L.U.S.)

Fiecare număr al revistei cuprinde articole și reportaje despre actualitatea sovietică, schițe, poezii, noutăți științifice, tehnice etc. Revista cuprinde de asemenea rubrici de teatru, cinema, jocuri distractive etc.

Incepînd cu numărul din noiembrie, revista publică regulat textul cîntecelor ce se transmit la posturile noastre de radio în cadrul emisiunii „Să învățăm limba rusă cîntînd".

Prețul 1,25 lei

Viitorii mecanizatori

Articol scris pentru „Veac nou" de A. TOLMACEV

In Proiectul de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2—3 ani, se prevede, printre altele, îmbunătățirea sistemului de pregătire a cadrelor de specialiști în agricultură și justa lor folosire în producție. Publicăm mai jos un articol despre o școală de mecanizatori ai agriculturii din U.R.S.S.

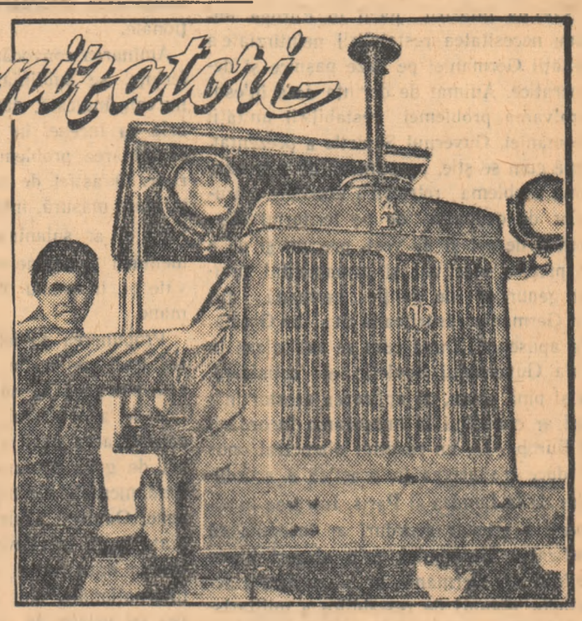

Intr-un colț pitoresc din regiunea Moscova, lîngă orașul Balașiha, a fost deschisă în niște clădiri spațioase, o școală pentru mecanizatori ai agriculturii. Au venit aici sute de tineri și tinere, dornici să devină tractoriști, combineri, mecanici. In decurs de un an, ei studiază variatele și complexele mașini agricole și învață să le conducă.

Dimineața, în școală e liniște. Se țin cursuri în clasele spațioase. In dimineața aceasta, s-a început studierea tractoarelor și a îngrijirii lor tehnice. La lecțiile teoretice și practice, elevii învață să regleze mașinile și să le controleze starea. Profesorii fac cunoscute elevilor perspectivele creării de noi mecanisme pentru agricultură.

Orele practice se țin în cabinete anume, unde se găsesc tractoare și dispozitive demontate, precum și în garaje, la mașinile în stare de funcționare. După explicațiile profesorului Alexei Koptov, inginer mecanic, elevii trec la studiul practic al puternicelor tractoare pe șenile produse de uzina din Harkov și al tractoarelor cu motor „Diesel" produse de uzina din Celiabinsk, al tractoarelor prășitoare „Belarus" și al altor mașini rînduite în garajul spațios.

După practică, urmează cursurile de lăcătușerie la care elevii studiază însușirile de bază ale metalelor și aliajelor și aparatele de măsurat. In atelierul de lăcătușerie, vecin cu garajul, se află diferite mașini-unelte și o garnitură completă de instrumente trebuincioase.

După prînz, elevii se odihnesc, apoi au iarăși cursuri. De data aceasta, se ține o lecție de agrotehnică. Elevii își însușesc știința agronomică nu numai în auditorii, ci și pe ogoarele colhozului vecin „Vorosilov", unde pot fi văzuți adesea.

Deosebită atenție se acordă metodelor înaintate de cultivare a cartofului, legumelor și culturilor de siloz, metodei de semănare și sădire a culturilor prășitoare în cuiburi așezate în pătrat, mecanizării prășitului culturilor printre rînduri, care contribuie la creșterea rapidă a producției agricole și la ridicarea productivității muncii.

In școală, se studiază statutul model al artelului agricol, hotărîrile partidului și guvernului cu privire la agricultură, organizarea producției colhoznice. Aceste obiecte sînt predate de pedagogi cu experiență.

Școala pentru mecanizarea agriculturii a dat pînă acum o mulțime de combineri și tractoriști excelenți. Viktor Korneev și Vladimir Grecișnikov au terminat școala cu calificativul „excelent". Ei lucrează de doi ani ca mecanizatori, primul la S.M.T. Scelgovskaia, iar al doilea la S.M.T. Zagorskaia. Anul trecut, ei și-au depășit de două ori sarcinile de producție, recoltînd cîte 400 hectare de grîne.

De curînd, Korneev și Grecișnikov au venit în vizită la școala pe care au absolvit-o nu demult și au vorbit elevilor despre experiența lor în muncă, dîndu-le multe sfaturi folositoare.

★

Zi de zi, agricultura Uniunii Sovietice e înzestrată cu cea mai nouă tehnică. Trei sferturi din totalul muncilor de pe ogoarele colhoznice se efectuează cu mașinile stațiunilor de mașini și tractoare. La sate, sînt trimise mereu noi tractoare, combine și alte mașini agricole. Pentru a se utiliza tehnica nouă, este nevoie de oameni pricepuți.

In Uniunea Sovietică, au fost create școli de un an care pregătesc mecanici-tractoriști cu calificare de lăcătuși, care vor lucra pe tractoarele cu motor „Diesel", pe combine și alte mașini agricole complexe.

Școlile de șase luni pregătesc tractoriști-lăcătuși pentru tractoarele cu șenile și cu roți.

Mecanicii-combineri pentru combinele autopropulsate și combinele remorcate sînt pregătiți în școli de șase luni. In același timp, ei dobîndesc calificarea de lăcătuș-montator.

Numeroase școli profesionale de doi ani pregătesc muncitori pentru repararea tractoarelor, combinelor și a altor mașini agricole.

Rețeaua tuturor acestor instituții de învățămînt se lărgește necontenit.

In școlile de șase luni și de un an, se primesc tineri și tinere de cel puțin 17 ani care au absolvit șapte clase; în școlile de meserii de doi ani, se primesc tineri și tinere, în vîrstă de 15—16 ani, cu șapte clase.

Invățămîntul în școlile de mecanizare a agriculturii este gratuit. Viitorii mecanizatori primesc gratuit de la stat întreținerea completă: masă, cămin, îmbrăcăminte, încălțăminte, lenjerie de pat. Ei mai primesc și bursă. Lucrătorii din S.M.T.-uri și sovhoznicii trimiși la învățătură, în afară de bursă, își păstrează și dreptul la salar pe tot timpul învățăturii.

Școala pentru mecanizarea agriculturii de la Balașiha este doar una din numeroasele instituții de învățămînt agricol care pregătesc mecanizatori calificați pentru agricultura Uniunii Sovietice.

FOILETON

După tradiție...

Tabloul I

Acțiunea începe în decembrie 1952, la sediul comitetului raional A.R.L.U.S. Galați. Pe fereastră se vede strada acoperită de zăpadă și cîțiva copaci ninși. La biroul cu telefon, un activist deretică prin sertare; la o măsuță de lîngă perete, secretara tehnică încearcă mașina de scris. Sună telefonul.

Activistul (ridicînd receptorul): *Allo! A... D-ta...* (acoperind cu mîna gura receptorului și adresîndu-se secretarei tehnice). *Pisălogul... ăla de la cercul de cartier „Ștefan Gheorghiu"* (continuînd convorbirea la telefon) *Ce face?* (încruntînd sprîncenele) *Să te sprijinim că altminteri se destramă cercul?* (contrariat) *Ei și ce-i dacă v-ați descurcat mereu singuri? Bravo vouă! Cum? Mai tare, că n-aud! Aha, de data asta aveți nevoie să vă sprijinim efectiv... Dragă tovarășe, aș vrea... știi că totdeauna am vrut... Da' nu mai depinde de mine, am fost trimis în altă muncă. O să fii legătura cu tov. Chiosa. Chiosa, dă. Chi-o-sa. La revedere...* (trîntind telefonul). *M-a înnebunit, dragă! Sprijin și iar sprijin!*

Tabloul II

Iulie 1953. Razele soarelui scaldă din belșug sediul raionului. La același birou cu telefon, ca în tablourl precedent, tov. Mihai Chiosa, organizatoric în comitetul raional A.R.L.U.S. Galați, stă cufundat în studierea unei hîrtii cu liniatură complicată. Pe un scaun, un activist de la cercul de cartier „11 Iunie".

Activistul de la cartier (blajin): *Cum vă spuneam, am vrea...* (se oprește, privindu-l pe responsabilul organizatoric care e adîncit în lectură).

Responsabilul organizatoric: (după o pauză) *Zi, te rog...*

Activistul de la cartier: *Uite, să vă spun deschis, cam avem greutăți. Ne-ar trebui un sfat, o îndrumare.*

Responsabilul organizatoric (surprins): *Și de ce nu le cereți?* (zîmbind) *Bate și ți se va deschide... Ați bătut?*

Activistul de la cartier (oftînd): *Sigur. Uite, batem și acum...*

Responsabilul organizatoric: *Ce să vă fac? Am fost la dumneavoastră pînă acum de...* (se oprește, apoi clipind) *de atîtea ori...*

Activistul de la cartier (sfios): *Cam puțin...*

Responsabilul organizatoric (ușor iritat). *Uite, unele conferințe din cerc le-am ascultat și eu cu dumneavoastră. Ce să vă mai fac?...* (subliniază nervos pe hîrtie, apoi se adîncește în cercetarea amănuntelor grafice).

Tabloul III

1954, august. La același birou cu telefon, ca în tablourile precedente, tov. Mihai Chiosa, secretarul comitetului raional A.R.L.U.S. Galați, stă și scrie. Intră responsabilul organizatoric al cercului de cartier „11 Iunie".

Activistul de la cercul „11 Iunie": *Bună ziua.*

Secretarul: *Ce te-aduce pe la noi?...*

Activistul de la cerc: *E o poveste mai veche...* (scoate tabacherea, apoi își aprinde tacticos o țigare). *Dumneata ai auzit de Mohamed?*

Secretarul (mirat): *Mohamed? Care Mohamed?*

Activistul de la cerc (trăgînd din țigare): *Il știe toată lumea...*

Secretarul (ridicînd din umeri): *Spune-mi numele de familie, poate o fi mecanicul din Tulcea?*

Activistul de la cerc: *Nu, nu-i din Tulcea și nu-i mecanic.*

Secretarul (intrigat): *Da' Mohamed al dumitale ce meserie are?*

Activistul de la cerc: *E profet.*

Secretarul (amuzat): *Aha, dumneata vorbești de Mohamed profetul... Ei, și ce ai dumneata cu el?*

Activistul de la cerc: *Eu fac ce-a făcut și el...*

Secretarul (zîmbind): *Care vasăzică te ocupi cu profețiile...*

Activistul de la cerc: *Am vrut să spun că dacă n-a venit muntele la noi, la cerc, am venit noi la munte.*

Secretarul (mirat): *Cum, adică?*

Activistul de la cerc: *Foarte bine. Ia spune, tov. Chiosa, de cîtă vreme n-ai mai dat pe la cercul nostru, măcar așa să ne spui bună ziua.*

Secretarul: *Aha, ăsta ți-e ofu!?... Păi nu știi că nu mai răspund direct de cercul dumneavoastră?*

In acest moment intră tov. Gheorghe Began, responsabil cu propaganda în biroul comitetului raional A.R.L.U.S. Galați.

Secretarul (adresîndu-se tov. Began). *Il cunoști pe dumnealui?* (arată spre activistul de la cerc) *E de la cercul „11 Iunie".*

Responsabilul cu propaganda: *Da?* (dă mîna cu activistul) *Ei, cum merge treaba?*

Secretarul (adresîndu-se tov. Began): *Tovarășul spune că n-a primit nici un sprijin din partea raionului* (mustrător). *Cred că ai o mare lipsă, tov. Began că nu te ocupi de cercurile de cartier.*

Responsabilul cu propaganda (supărat): *Mai sînt și altele de făcut, tov.* secretar (mofluz) *Și de ce numai eu să mă ocup de cartier?-!*

Activistul de la cerc (blajin): *Lasă, lasă, nu vă mai certați... Venim noi la munte.* (adresîndu-se tov. Chiosa). *Nu ți-am spus, tov. secretar, povestea cu Mohamed...*

V. CATUNEANU

Pentru convocarea unei conferințe pe întreaga Europă

A fost publicată Nota adresată de Guvernul Sovietic guvernelor țărilor europene și S.U.A. Acest document de importanță excepțională constituie o nouă afirmare a politicii externe de pace a Uniunii Sovietice el fiind îndreptat spre micșorarea încordării internaționale, spre consolidarea păcii în Europa și în întreaga lume.

În Nota sa Guvernul Sovietic prezintă o propunere care nu poate să nu se bucure de simpatia și sprijinul tuturor acelor care tind să asigure colaborarea pașnică a popoarelor europene. Această propunere are drept scop să preîntîmpine o complicare a situației în Europa, spre care duce inevitabil politica de reînviere a militarismului german, politică dusă de puterile occidentale.

Guvernul Sovietic propune convocarea, fără noi amînări, a unei conferințe a tuturor statelor europene care doresc să participe la ea, precum și a Statelor Unite ale Americii, în problema creării unui sistem de securitate colectivă în Europa. Recunoscînd răspunderea deosebită care revine statelor — membri permanenți ai Consiliului de Securitate al O.N.U. pentru menținerea păcii și securității internaționale — Guvernul Sovietic consideră că este de dorit ca Republica Populară Chineză să trimită la această conferință un observator. Guvernul U.R.S.S. propune ca această conferință pe întreaga Europă să fie convocată la 29 noiembrie la Moscova sau la Paris. Propunerea Guvernului Sovietic este împărtășită și de Guvernul Republicii Populare Polone și de Guvernul Republicii Cehoslovace, cu care Guvernul Sovietic s-a consultat în prealabil.

Popoarele tuturor țărilor europene trec printr-o profundă neliniște în legătură cu noile planuri de reînviere a militarismului german, planuri elaborate la conferințele separate de la Londra și Paris ale puterilor occidentale. Aceste planuri, care au îmbrăcat forma acordurilor de la Paris, prevăd crearea unor forțe armate vest-germane și atragerea Germaniei occidentale în grupări militare ale unor anumite state opuse altor state ale Europei. Este vorba de includerea Germaniei occidentale remilitarizate în noua grupare militară în curs de înjghebare sub forma așa-zisei „Uniuni a Europei occidentale" precum și în Blocul nord-atlantic.

Guvernele Statelor Unite ale Americii, Angliei și Franței, care sînt principalii participanți ai acordului de la Londra și Paris, acționează, așa cum demonstrează faptele, contrar obligațiilor asumate împreună cu Uniunea Sovietică, de a nu admite reînvierea militarismului german. Acordurile de la Paris sînt incompatibile cu tratatul franco-sovietic și cu tratatul anglo-sovietic care prevăd adoptarea de măsuri comune pentru a nu admite posibilitatea unei noi agresiuni din partea Germaniei. Ele nu sînt compatibile nici cu sarcina întăririi păcii în Europa, nici cu sarcina restabilirii unității naționale a Germaniei.

Sînt vizibile consecințele nefaste la care duce politica puterilor occidentale orientată spre reînvierea militarismului în Germania occidentală, tîrgul lor militar cu revanșarzii vest-germani.

Sarcina întăririi păcii în Europa impune necesitatea restabilirii neîntîrziate a unității Germaniei pe baze pașnice și democratice. Animat de dorința de a înlesni rezolvarea problemei restabilirii unității Germaniei, Guvernul Sovietic a prezentat, după cum se știe, propunerea de a se examina problema retragerii imediate a trupelor de ocupație de pe teritoriul Germaniei de est și de vest, precum și de a se preciza efectivul și armamentul tuturor genurilor de poliție germană, atît din Germania răsăriteană cît și din Germania apuseană. După cum se subliniază în Nota Guvernului Sovietic, el consideră, ca și pînă acum, că aplicarea acestor măsuri ar contribui la micșorarea încordării în Europa. La un rezultat diametral opus ar duce traducerea în practică a acordurilor de la Londra și Paris. Intrarea în vigoare a acestor acorduri ar însemna că unificarea Germaniei, prin alegeri libere pe întreaga Germanie, ar fi sacrificată actualelor planuri de restabilire a militarismului german.

Acordurile de la Londra și Paris sînt de natură să determine o complicare a întregii situații în Europa. Guvernul Sovietic a mai atras atenția statelor care poartă răspunderea pentru reglementarea problemei germane asupra primejdiei serioase pe care o implică reînvierea militarismului în Germania occidentală și atragerea ei în grupări militare. Constituirea unor asemenea grupări militare ale unor state opuse altor state europene duce, inevitabil, așa cum a dovedit însăși experiența istoriei, la agravarea relațiilor dintre ele și, în ultimă instanță, la război.

Există numai o singură cale pentru salvarea Europei de războaie sîngeroase și pustiitoare. Aceasta este calea creării unui sistem general european de securitate colectivă. Și experiența istoriei ca și actuala situație în Europa, impun popoarelor europene necesitatea de a urma această cale care în nici un caz nu poate fi decît un sistem de securitate la care să participe toate statele europene, indiferent de orînduirea lor socială și de stat. Crearea unui astfel de sistem de securitate ar da o bază trainică pentru colaborarea pașnică a tuturor statelor europene și ar garanta securitatea lor națională. Unul din principalele rezultate ale creării unui sistem eficient de securitate colectivă, întemeiat pe eforturile unite ale tuturor statelor europene va fi înlesnirea posibilității de a fi just rezolvată problema germană.

Opinia publică europeană dispune actualmente de un plan concret pentru asigurarea securității colective în Europa. El constă în principiile fundamentale ale tratatului general european de securitate colectivă în Europa propus la conferința de la Berlin. Timpul scurs de la prezentarea acestor propuneri ale Uniunii Sovietice a arătat, incontestabil, că, deși guvernele puterilor occidentale au refuzat să le sprijine și pînă în prezent nu s-a reușit să se realizeze o înțelegere între țările interesate în această importantă problemă, ideea securității colective cucerește tot mai mult inimile popoarelor. Acest lucru e confirmat de faptul că propunerile sovietice au întîmpinat o atitudine favorabilă din partea unei serii de state europene, și s-au bucurat de asemenea, de sprijinul cercurilor largi ale opiniei publice, atît din statele europene ale căror guverne nu și-au exprimat încă atitudinea față de ideea securității colective în Europa, cît și din acele state ale căror guverne au refuzat să sprijine propunerile făcute de Uniunea Sovietică.

Pentru ce ideea securității colective se bucură de o popularitate atît de mare în rîndul popoarelor Europei? Pentru că ea corespunde intereselor lor fundamentale. Aceste interese cer ca Europa să se dezvolte nu pe calea nefastă a restabilirii militarismului german și a constituirii, în Europa, a unor blocuri militare de state potrivnice, ci pe calea creării unui sistem de securitate pe întreaga Europă, bazat pe luarea în considerare a intereselor legitime ale tuturor statelor Europei, mari și mici.

Guvernul Sovietic a prezentat noua sa propunere privitoare la convocarea unei conferințe pe întreaga Europă tocmai în scopul preîntîmpinării primejdiei unui război în Europa. Guvernul Sovietic pornește de la ideea că trebuie să fie întreprinse toate măsurile menite să contribuie la stabilirea unui sistem de securitate colectivă în Europa și, prin aceasta, la micșorarea încordării în relațiile internaționale.

Amînarea convocării unei astfel de conferințe, se subliniază în Nota sovietică, nu este indicată, deoarece în luna decembrie va începe, în unele țări europene, examinarea problemei ratificării acordurilor. O astfel de ratificare ar complica, în mare măsură, întreaga situație din Europa și ar submina posibilitatea reglementării problemelor europene nerezolvate și, în primul rînd, a problemei germane.

Propunerea sovietică, privind convocarea unei conferințe pe întreaga Europă, este pătrunsă de năzuința Uniunii Sovietice de a contribui, cu toate puterile, la consolidarea păcii și securității în Europa, de grija profundă pentru interesele fundamentale ale tuturor popoarelor europene. Oamenii sovietici, care aprobă fierbinte lupta consecventă a guvernului lor pentru micșorarea continuă a încordării internaționale, sînt convinși că propunerea cu privire la convocarea unei conferințe pe întreaga Europă în problema creării unui sistem de securitate colectivă în Europa se va bucura de sprijinul tuturor popoarelor iubitoare de pace.

(Din „Izvestia")

Coletul nr. 938

Într-una din zile, funcționarii bibliotecii de stat „Lenin" au scos din raft un exemplar al „Revistei botanice" nr. 6 din 1953 și un exemplar al revistei „Realizările chimiei" nr. 1 din 1954, le-au împachetat cu grijă, îndreptîndu-se, apoi, spre oficiul poștal. Acolo, au aplicat timbrele reglementare și, sub „banderola recomandată nr 938", au expediat pachetul într-o lungă călătorie — în S.U.A. — la laboratorul marin Wood's Hall din Statul Massachussets.

Savanții americani și în general colaboratorii științifici ai laboratorului marin din Wood's Hall se interesează de realizările științei sovietice. Era, deci, firesc ca toți aceștia să se mire ca nu au primit revistele mai sus pomenite, editate de Academia de Științe din U.R.S.S. Destinatarii au cerut informații expeditorului din Moscova: „Ce s-a întîmplat? Unde este coletul?" Funcționarii bibliotecii „Lenin" au cerut, la rîndul lor, aceleași informații.

Au trecut cîteva săptămîni pînă la sosirea răspunsului. În sfîrșit, totul s-a lămurit. Administrația Poștelor din S.U.A. a trimis o hîrtie pe care — nu se știe de ce — a uitat s-o încadreze într-un chenar negru. Răspunsul suna astfel: „Coletul cu nr. 938 din 11 martie 1954 a fost distrus la Washington, ca urmare a aplicării legilor în vigoare din S.U.A."

Și astfel, exemplarele atît de pașnice ale revistelor „Realizările chimiei" nr. 1 și „Revista botanică" nr. 6 au pierit în străinătate, răpuse rînd de moarte violentă.

Ce înseamnă „legile în vigoare din S.U.A.", pe temeiul cărora literatura științifică străină este osîndită distrugerii necondiționate? Este vorba, înainte de toate și în special, de legea din 1933. Această lege prevede interzicerea trimiterii prin poștă „a literaturii politice și propagandistice, care propovăduiește sau cheamă la trădare, la revoltă sau la împotrivire față de orice lege americană".

Omul care nu este inițiat în tainele chimiei, deschizînd revista, se va simți asemenea unui orb, care rătăcește fără călăuză în desișul unei păduri necunoscute. Paginile sînt împestrițate de scheme, de formule și reacții neînțelese. Probabil că cenzorii din Washington au văzut în cuvîntul „reacție" o aluzie la reacțiunea americană.

Să studiem acum „Revista botanică". Ne apar în fața ochilor nume și fraze originale: „cerealele care se cultivă în cîmpiile de pe valea fluviului Oka", „teoria speciilor", „semănatul cu semințe de orz de diferite specii nr. 802..."

Printre altele, marele satiric englez Swift și-a bătut joc de sfrania inclinare a unor oameni de a descoperi cîte un complot chiar acolo unde nici nu poate fi vorba de așa ceva. Pomenind de ordinea care domnește în „statul Tribnia" Swift a scris: „Dacă, de exemplu, în scrisoarea către un prieten spun: „Fratele nostru Toni suferă de nemoroizi", deșteptul cenzor descifrează aceste rînduri, citește cum că s-a descoperit un complot, și trebuie neapărat să i se opună rezistență".

„Deșteptii cenzori" de la Administrația Poștelor din S.U.A. nu au băgat de seamă cît sînt de ridicoli în rîvna lor profesională. Dar acest fel de a lucra este determinat nu numai de propria lor ignorantă. La urma urmelor, Administrația Poștelor din S.U.A. este doar un executant al voinței acelor grupuri care preferă vrajba între popoare decît relațiile bazate pe încredere reciprocă.

Jaz la operă

Anul viitor, teatrul de operă din Viena își va începe stagiunea în clădirea care a fost avariată în timpul războiului. Opinia publică din capitala Austriei a aflat cu indignare că guvernul intenționează să transforme teatrul de operă — această mîndrie națională a țării — într-un „teatru muzical" american.

Desen de I. Maximov

— Și așa, herr colonel, de astăzi sînteți liber. Care vă sînt noile planuri?
— Să mă întorc la vechile ocupații...

Desen de L. Soifertis

=NOTE=

Reflecții în fața unui ecran

La 10 noiembrie, englezii care au aparate de radioteleviziune, au fost martorii unui spectacol neobișnuit. Ei au văzut pe ecran pe fostul feldmareșal hitlerist Kesselring, comandantul aviației germane care a bombardat Anglia în 1940, și pe constructorul Messerschmidt, ale cărui avioane au luat parte la raidurile asupra Angliei.

Direcțiunea televiziunii engleze, fără a ține seama de cheltuieli, a organizat un interviu cu aceste două figuri atît de cunoscute în Anglia.

Organizatorii de la Londra ai emisiunii de radioteleviziune la care, după cum relatează agenția Reuter, au luat parte reprezentanți ai tuturor păturilor „societății" din Germania occidentală, urmăresc, după toate probabilitățile, să demonstreze englezilor că atitudinile șovăielnice în legătură cu intențiile foștilor hitleriști nu sînt justificate, să demonstreze că lupii fasciști s-au transformat în mieluței nespus de blînzi.

Și iată că în întreaga Anglie, unde urmele ruinelor, mai amintesc încă de bombardamentele fasciste, a răsunat behăitul lui Kesselring...

Cîndva, în mai 1940, acest adjunct al lui Goering învăța pe tinerii aviatori fasciști, care abia absolviseră școli mîl tare speciale: „Rotindu-vă deasupra orașelor și cîmpiilor inamicului trebuie să înăbușiți în voi orice sentimente. Trebuie să vă spuneți: acești oameni nu sînt ființe omenești, numai germanii sînt ațari ființe. Pentru flota aeriană germană, nu există obiective nemilitare, nici impulsuri sufletești. Țările dușmane trebuiesc șterse de pe fața pămîntului, ori ce rezistență trebuie înăbușită..."

La 10 noiembrie 1954 Kesselring a prezentat scuzele sale englezilor... pentru faptul că nu și-a respectat jăgăduiala și nu a șters Anglia de pe fața pămîntului.

Dar afară de „cei care cu urmărit spectacolul" de pe ecran există milioane de englezi simpli, care nu au uitat cum explodau bombele fasciste, aruncate din ordinul lui Kesselring asupra Londrei, a Coventry-ului și asupra altor orașe engleze. Trebuie să presupunem că acești englezi simpli au apreciat așa cum se cuvine reprezentația rușinoasă organizată de direcțiunea televiziunii engleze, reprezentație care constituie o jignire adusă memoriei victimelor fascismului, o jignire a demnității naționale engleze.

„Farfurii zburătoare" deasupra Austriei

Aceleași „farfurii zburătoare" — care fără a mai socoti locul lor de baștină, Statele Unite — „au înconjurat" aproape toate țările din Europa occidentală, unele state din Orientul Apropiat și Mijlociu, s-au ivit acum în Austria. Sînt cîteva zile de cînd presa burgheză austriaca răspîndește aceste zvonuri.

Chiar din primele zile ale apariției acestor enigmatice „obiecte", a fost organizată în jurul lor o adevărată campanie. Ziarele discutau în modul cel mai serios diferite versiuni care explicau acest „fenomen ceresc", publicau articole ale unor persoane și martori „competenți", încercînd chiar să polemizeze între ele, întrecîndu-se în presupuneri cu privire la pericolul pe care îl reprezintă pentru Austria aparatele zburătoare nemaivăzute pînă atunci. Desigur tot acest dezmăț nu a putut fi regizat fără obișnuitele atacuri antisovietice.

Este semnificativ că zarva presei burgheze din Austria cu privire la „farfuriile zburătoare" a devenit deosebit de stridentă după hotărîrea puterilor occidentale cu privire la reînvierea wehrmachtului german. Fără să vrei, ai impresia că toată această zarvă în jurul noii senzații cu „farfuriile" este legată foarte strîns de năzuința anumitor cercuri austriece de a pune pe planul al doilea problemele ce se referă la interesele vitale ale țării, de a distrage opinia publică de la adevărata primejdie care amenință statul austriac din partea armatei vestgermane în curs de refacere.

Nu se știe cît timp ziarele și-ar mai fi îndopat cititorii cu născociri privind misterioasele „farfurii" și originea lor, dacă n-ar fi survenit un eveniment...

Dar să povestim totul în ordine. La 2 noiembrie, locuitorii orașului Salzburg au văzut deasupra capetelor lor cîteva zeci de „farfurii zburătoare". Un vînt favorabil ducea spre sud misterioasele obiecte rotunde. Dar ce sînt astea? Secretul „veselei cerești" a fost descoperit de poliția din Salzburg, care a dovedit, fără nici o greutate, că obiectele ce zburau deasupra Austriei sînt departe de a fi de origine cerească. „Farfuriile zburătoare" s-au dovedit a nu fi nimic altceva decît baloane ușoare pe care autoritățile americane le lansează regulat din Germania occidentală spre țările democratice vecine, încărcîndu-le în prealabil cu literatură provocatoare. Același lucru s-a petrecut și acum. Baloanele lansate din Germania occidentală au nimerit în Austria — din pricina schimbării direcției vîntului.

Mai mult: declarația poliției a fost confirmată, fără zăbavă, de un ofițer-aviator american. Ziarul „Das Kleine Volksblatt" relatează că acest aviator, care s-a ridicat cu avionul deasupra Salzburgului în momentul apariției obiectelor „misterioase" a povestit că baloanele sînt făcute din cauciuc ușor și au o cutie specială pentru manifeste.

Aceste mărturisiri sînt extrem de semnificative. Ele nu constituie numai o confirmare și o demonstrație spectaculoasă a continuării provocărilor S.U.A. împotriva țărilor de democrație populară. Ele sînt, totodată, o mărturie că inspiratorii propagandei militariste în Austria s-au făcut cu totul de ocară. Campania „farfuriilor zburătoare", umflată cu tot dinadinsul și urmărind anumite scopuri, a eșuat, spărgîndu-se mai rău decît un balon de cauciuc. Ca un banal balon de săpun.

Dispreț pe deplin meritat

În istoria fiecărui popor există figuri proeminente, ale căror nume sînt întotdeauna rostite cu respect.

Ați turk face parte din rîndul acelor oameni la care se gîndește pe bună dreptate poporul turc, el fiind un reprezentant de seamă al națiunii sale, întemeietorul republicii turce.

La 10 noiembrie, toată presa din Ankara a scris mult în legătură cu cea de-a 16-a comemorare a morții lui Atatürk.

Revista americană „Time" s-a pregătit și ea, în mod special, pentru această dată, debitînd o serie de atacuri jignitoare la adresa lui Atatürk. Revista americană scria: „Acest om aspru, posomorît și cu un caracter rău, un copil de cheflîu din cartierele noroioase ale Saloniculuî, nu a iubit niciodată pe nimeni..." etc.

Această grosolană ieșire a presei americane, tot atît de impertinentă ca și soldații americani aflători acum în Turcia, a indignat — și pe bună dreptate — întreaga opinie publică din Turcia. Ziaristul turc Nuretin Artam dă, într-un articol publicat în ziarul „Halcin", un usturător și meritat răspuns revistei americane: „... Indignarea pe care o încerc — scrie el — aflînd că o revistă americană și mai ales „Time", a defăimat fără temei, folosind cele mai vulgare expresii, pe Atatürk, este mai mare decît sentimentul mîhnirii"...

Ziaristul turc consideră drept „o înjosire de prisos" de a răspunde autorului american al articolului...

Și acest dispreț este împărtășit de toți oamenii cinstiți din Turcia ca și de dincolo de hota ele acestei țări.

„Oglinda zilei" de la Bonn

Iată un anunț apărut în ziarul vestgerman „Der Tagesspiegel" care, în tălmăcire românească, înseamnă: „Oglinda zilei":

„Cereri și oferte de serviciu"

PERSONALITATE.

Colonel de aviație în rezervă, deținînd pînă nu de mult posturi de răspundere în industria de război și avînd temeinice cunoștințe juridice, fost șef al unei cunoscute întreprinderi industriale timp de cîțiva ani, *caută o muncă interesantă, corespunzătoare.*

Are legături cu cercurile care participă la restabilirea wehrmachtului. Are situație. Independență materială. Face parte din cele mai bune pături ale societății. Fost reprezentant al unei întreprinderi importante. Salariul nu are importanță hotărîtoare".

Orice om înclinat spre satiră, care ar dori să înfățișeze realitatea actuală din Germania occidentală, n-ar putea născoci o declarație mai bună! Ca într-o oglindă se reflectă în ea planurile și visele cele mai actuale și de mult cunoscute ale „domnilor din cele mai bune pături sociale" din rangurile ofițerimii și chiar fără ranguri — visele personalităților legate de cercurile industriașilor. Pe toți îi interesează un singur lucru — reînvierea militarismului agresiv german. Și unii și alții pregătesc noi aventuri războinice ca fiind cea mai avantajoasă afacere pentru ei.

Acest „colonel de aviație în rezervă" are tot ce-i trebuie — și nu din plictiseală caută el „o muncă interesantă, corespunzătoare".

El a înțeles pur și simplu că acum a sosit momentul cel mai prielnic să arunce cartea pe masă: „legăturile cu cercurile care refac wehrmachtul". El consideră că în felul acesta „activitatea" sa în Republica de la Bonn va putea avea o amploare maximă — o activitate de agent „cu cunoștințe juridice", de posesor al unei „independențe", „führer" fascist al industriei de război.

Iată cum astfel de „domni din cele mai bune pături ale societății", încurajați de gentlemanii de peste ocean, devin pretendenți la bănoasa conducere a reînarmării Germaniei occidentale.

Sub steagul „ajutorului" american

„Să te ferești de greci chiar cînd fac daruri". Acest dicton, cunoscut din timpuri străvechi, este amintit ori de cîte ori este vorba de un nou „ajutor" impus de S.U.A. altor țări.

Un asemenea acord — în virtutea căruia se acordă Egiptului de către americani un „ajutor" de 40 milioane de dolari — a fost semnat zilele trecute la Cairo de către ambasadorul american Caffery și ministrul egiptean al afacerilor externe Favzi. Potrivit versiunii oficiale, Washingtonul intenționează să folosească „ajutorul" acordat Egiptului în special pentru construcția de șosele strategice în țară. În realitate, cercurile cîrmuitoare ale S.U.A. consideră acest „ajutor" drept un pas important pe calea subordonării Egiptului dictatului economic american și a atragerii acestei țări în blocurile militariste în curs de înjghebare în Orientul Apropiat și Mijlociu.

Monopoliștii americani își fac socoteala să folosească noul acord ca o trambulină pentru acapararea bogățiilor naționale ale țării și, totodată, pentru înlăturarea de pe piață a vechiului lor concurent — Anglia. Nici nu s-a semnat bine acest acord că a și sosit la Cairo reprezentantul bancherilor americani Norman Paul, unul din directorii Oficiului S.U.A. pentru operațiile cu străinătatea, în vederea studierii proiectelor dezvoltării economice a Egiptului din punctul de vedere al participării capitalurilor americane la această dezvoltare. Dar asemenea proiecte nu pot avea, firește, nimic comun cu interesele naționale ale Egiptului.

Noul acord americano-egiptean a fost încheiat la mai puțin de o lună de la semnarea acordului anglo-egiptean cu privire la baza militară din zona canalului Suez. Acest fapt nu poate fi socotit de loc întîmplător. Încă în vara acestui an, curînd după parafarea acordului anglo-egiptean, presa americană dădea de înțeles că S.U.A. sînt interesate în acest acord, „aproape la fel ca și Anglia". Ambasadorul american Caffery a exercitat presiuni directe asupra guvernului egiptean luîndu-și rolul de „mediator" și cerînd Egiptului „să fie conciliant" și să încheie cît mai grabnic tratativele cu Anglia. Diplomația americană a subliniat totodată că Egiptul nu va putea primi „ajutorul" în dolari decît atunci cînd va semna acest acord.

Toate acestea aruncă lumină asupra adevăratului substrat, atît al acordului anglo-egiptean, cît și asupra acordului americano-egiptean. Cu primul, cercurile agresive speră să creeze aparența reglementării vechiului litigiu anglo-egiptean și, prin aceasta, să înlăture una din principalele piedici care stau în calea atragerii Egiptului în blocul militar creat de Statele Unite în Orientul Apropiat. Cel de al doilea acord, cercurile cîrmuitoare ale S.U.A. se gîndesc să-l folosească drept verigă în politica subordonării planurilor militare americane în Orientul Apropiat: legînd Egiptul prin acordul privitor la „ajutor", S.U.A. își fac socoteala să-l înhame neîntîrziat la carul de război american.

Noul acord americano-egiptean este comentat cu foarte mare rezervă de numeroase ziare engleze. Cauza e următoare: în darurile trimise de Washington Egiptului, cercurile de afaceri engleze văd o primejdie pentru propriile lor interese în Orientul Apropiat.

În ce privește opinia publică largă din Egipt ca și din țările arabe, ea nu poate să nu-și dea seama care sînt țelurile unor asemenea acorduri ca cel americano-egiptean. În Orientul Arab se aud din ce în ce mai puternic glasurile oamenilor cu judecată sănătoasă care înțeleg că planurile S.U.A. în Orientul Apropiat și Mijlociu sînt în flagrantă contradicție cu interesele naționale ale Egiptului și ale celorlalte state arabe.

În cîteva cuvinte

● În cursul lunii trecute, în Statele Unite au avut loc 145 greve, la care au participat cîteva sute de mii de muncitori. Concedierile în multe ramuri ale industriei iau proporții tot mai mari, crește șomajul în masă. Astfel, potrivit celor scrise chiar de ziarul „Wall-Street Journal", din 600.000 muncitori, cît numără industria de automobile din statul Michigan, 230.000 nu mai au de lucru. Ziarul scrie că, în plină iarnă, numărul șomerilor va ajunge la 300.000.

● **În industria prelucrătoare a S. U. A. lucrează în prezent cu 2 milioane de oameni mai puțin decît acum un an. Industria oțelului nu lucrează decît cu 63% din capacitatea sa. Comerțul cu amănuntul a scăzut simțitor în comparație cu anul trecut.**

● *În 125 de ani de regim colonial, Algeria a fost exploatată — și mai continuă să fie — de 37 societăți ale căror beneficii au crescut an de an. Dacă în 1947, de pildă, aceste beneficii au însumat 810 milioane de franci, în 1953 ele s-au ridicat la peste 8 miliarde franci. Exploatarea muncitorului indigen este nemiloasă. Un muncitor agricol algerian primește, pentru o zi de muncă de cel puțin 12 ore, 300 de franci cînd minimul de trai zilnic este de 700 de franci 92% din copiii algerieni nu au acces în școli. Asistența medicală este ca și inexistentă. Statistica arată că, în Algeria, care numără 10 milioane de locuitori — există mai mulți turberculoși decît în Franța, a cărei populație este de patru ori mai numeroasă.*

O politică dăunătoare Franței

Săptămînalul francez „Tribune des Nations" a publicat, recent, un articol semnat de profesorul Bernard Lavergne despre politica lui Mendès-France în problema germană. Autorul numește pe Mendès-France „elevul lui Robert Schuman" care caută, prin toate mijloacele, să obțină reînarmarea Germaniei occidentale. Lavergne scrie că „politica lui Mendès-France urmărește același scop ca și politica partidului lui Schuman: să reînarmeze Germania occidentală și să includă cît mai curînd Franța în Uniunea Europei occidentale în ciuda tuturor primejdiilor ce izvorăsc din înglobarea Franței în cadrul „Micii Europe" germane. Noi am fost adesea surprinși că din partea lui Mendès-France nu am izbutit, nici o singură dată, să obținem o condamnare pe față a „comunității defensive europene". În prezent misterul s-a risipit: dacă Mendès-France a dezavuat „comunitatea defensivă europeană" el ar fi făcut-o nu pentru conținutul ei, ci pentru nepopularitatea ei". Lavergne condamnă cu asprime propunerea făcută de Mendès-France ca postul de ambasador al Franței la Washington să fie ocupat de același Robert Schuman.

În continuare, articolul subliniază: „abia a fost respinsă „comunitatea defensivă europeană" prin votul din 30 august, că Mendès-France, nepierzînd nici o clipă, și-a și luat obligația de a înlocui această monstruozitate printr-un al doilea proiect, menit să semene cît se poate mai mult cu cel dintîi... Numai datorită perseverenței primului ministru, care s-a străduit să acționeze cît mai operativ posibil, au fost suficiente doar 54 zile ca marea victorie franceză, repurtată la 30 august, să se transforme într-o înjositoare înfrîngere a Franței și într-o victorie a Germaniei, așa cum apare în realitate acordul de la Paris din 23 octombrie. Nu de mult, Mendès-France a rostit o frază, a cărei însemnătate n-a fost relevată așa cum se cuvine. Referindu-se la prăbușirea „comunității defensive europene" el a declarat: „trebuie recîștigat timpul pierdut..."

Subliniind faptul că în rîndurile maselor largi ale poporului francez reînarmarea Germaniei occidentale stîrnește o adevărată groază, Lavergne scrie că, în prezent, burghezia franceză este de acord cu reînvierea militarismului german deoarece mulți burghezi francezi cred că „pot dormi liniștiți numai apărați de cîteva divizii blindate germane". Autorul scrie că burghezia franceză „începînd din anul 1934 nu a încetat de a săvîrși cele mai mari greșeli politice: succesiv, ea și-a pus speranțele, în 1938 — în Hitler, în 1940 — în Pétain, iar azi — în Adenauer".

În încheiere, Lavergne scrie: „Mendès-France — este burghezia franceză la putere. El nu poate fi mai prevăzător decît majoritatea oamenilor susținuți de el. Și cum în politică trebuie să răspunzi pentru fiecare greșeală, toți acești oameni vor răspunde chiar mai repede decît își închipuie. Reînarmarea pe scară largă a Germaniei face aproape inevitabilă goana înarmărilor în întreaga lume..."

Articolul profesorului Bernard Lavergne este o necruțătoare demascare a politicii urmate de actualul premier al Franței și, totodată, un istoric al trădărilor săvîrșite de burghezia franceză în ultimele două decenii.

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația: București, str. Piața Amzei nr. 4, telefon 4. 10. 12, 4. 66. 07.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei, pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.